

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA NÁRODOHOSPODÁŘSKÁ

Vliv příjmů a výdajů státních účelových fondů na veřejné finance se zaměřením na Státní
fond dopravní infrastruktury

The Influence of Incomes and Expenditures on State Purpose Funds on Public Finance
Focused on the State Fund for Transport Infrastructure

Student: Tomáš Kubiczek

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Štěpánek Martin, Ph.D.

Ostrava 2011

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně“.

V Ostravě dne 4. 5. 2010

Podpis:

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Ing. Martinu Štěpánkovi, Ph.D. za jeho cenné rady a čas, který mi věnoval při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod	1
2	Veřejné finance ve smíšené ekonomice.....	3
2.1	Důvody vzniku veřejných financí	3
2.2	Tři základní principy veřejných financí.....	5
2.2.1	Princip nenávratnosti	5
2.2.2	Princip neekvivalence.....	6
2.2.3	Princip nedobrovolnosti.....	6
2.3	Fiskální funkce státu.....	6
2.3.1	Alokační funkce	6
2.3.2	Redistribuční funkce.....	7
2.3.3	Stabilizační funkce	8
2.3.4	Koordinace fiskálních funkcí.....	9
2.4	Vymezení veřejných financí dle různých autorů	9
2.5	Ukazatele stavu veřejných financí.....	11
2.6	Dílčí shrnutí	12
3	Státní účelové fondy v ČR	14
3.1	Rozpočtová soustava ČR	14
3.1.1	Veřejné rozpočty	15
3.1.2	Mimorozpočtové fondy	17
3.2	Státní rozpočet.....	19
3.2.1	Rozpočtové zásady	20
3.2.2	Příjmy a výdaje státního rozpočtu ČR.....	21
3.2.3	Rozpočtový proces sestavování státního rozpočtu ČR.....	22
3.3	Státní fond dopravní infrastruktury	24
3.4	Ostatní státní účelové fondy.....	25
3.5	Dílčí shrnutí	26
4	Vliv státních účelových fondů na veřejné finance	28
4.1	Hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury.....	28
4.1.1	Srovnání příjmů a výdajů SFDI v letech 2004-2009.....	44
4.1.2	Vliv výnosů z mýtného na hospodaření SFDI	45
4.2	Vztah Státního fondu dopravní infrastruktury ke státnímu rozpočtu.....	46
4.3	Příjmy a výdaje ostatních státních účelových fondů	47

4.4	Vliv SFDI na veřejný dluh.....	50
4.5	Dílčí shrnutí	51
5	Závěr.....	53
	Seznam použité literatury	55
	Seznam zkratk	
	Seznam tabulek, obrázků a grafů	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Problematika veřejných financí je v současnosti velmi diskutovaným tématem široké veřejnosti, jak rovněž nejvyšších státních představitelů. Politici v České republice se snaží o omezení vládních výdajů a postupné snižování deficitu veřejných rozpočtů. Nejvýznamnějším rozpočtem z rozpočtové soustavy ČR je státní rozpočet, který je dlouhodobě schodkový, čímž se zvyšuje zadlužení státu. Na výši veřejného dluhu však mají vliv i mimorozpočtové fondy, mezi které jsou zařazovány státní účelové fondy. Státní účelové fondy jsou zřizovány zvláštním zákonem a spravují je odpovědná ministerstva. Hospodaří s veřejnými prostředky podle zákona o rozpočtových pravidlech.

Cílem bakalářské práce je analyzovat příjmy a výdaje státních účelových fondů ve vztahu k veřejným financím. Při naplnění tohoto cíle bude kladen největší důraz na Státní fond dopravní infrastruktury, protože hospodaří s nejvyšším objemem finančních prostředků a má značný dopad na rozvoj infrastruktury v České republice.

Stěžejní metoda použita při vypracování této práce je deduktivně-teoretická. Pomocí této metody se postupuje od obecně známých poznatků ke konkrétním faktům. Zjednodušeně se popisuje jako přechod od teorie k empirii. Je použita ve druhé kapitole, která se zabývá obecnými informacemi o veřejných financích a rovněž v následujících kapitolách, kde jsou vymezeny státní účelové fondy a analyzovány jejich příjmy a výdaje.

Bakalářská práce je rozčleněna do pěti kapitol, přičemž první a poslední představuje úvod a závěr. Po úvodu následuje teoretická část, ve které jsou popsány příčiny vzniku veřejných financí, jejich základní principy a funkce. V závěru druhé kapitoly jsou představeny definice veřejných financí dle různých autorů a ukazatele stavu veřejných financí.

Třetí kapitola je věnována státním účelovým fondům. Nejprve je popsána jejich pozice v rámci rozpočtové soustavy České republiky, dále jsou objasněny veřejné rozpočty a mimorozpočtové fondy. Následně je vymezen Státní fond dopravní infrastruktury a konečně i ostatní státní účelové fondy. Důležitou součástí třetí pasáže práce je charakteristika státního rozpočtu, konkrétně jeho příjmů a výdajů a procesu sestavování.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na vliv státních účelových fondů na veřejné finance. Nejprve je představeno hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury, kdy jsou důkladně rozebrány jeho příjmy a výdaje. Následně je popsán vztah tohoto vybraného fondu ke státnímu rozpočtu a konečně je analyzován vliv Státního fondu dopravní infrastruktury

na veřejný dluh. Nejsou opomenuty ani další státní účelové fondy, když jsou představeny jejich příjmy a výdaje.

Závěr čili pátá kapitola představuje shrnutí celé problematiky. Práce ještě obsahuje dílčí shrnutí druhé, třetí a čtvrté kapitoly.

2 Veřejné finance ve smíšené ekonomice

Smíšená ekonomika je typem ekonomického systému, který je charakteristický koexistencí soukromého a veřejného sektoru. Existence veřejného sektoru je hlavním důsledkem veřejných financí. Pro vymezení veřejných financí je důležité identifikovat příčiny vzniku státní politiky, specifikovat principy, na kterých jsou založeny a charakterizovat hlavní funkce, jež plní.

2.1 Důvody vzniku veřejných financí

Teorie veřejných financí se začíná koncipovat v 19. století a k jejímu hlubšímu propracování dochází postupně během celého následujícího století. Důvodem pro rozpracování této teorie byl špatně fungující hospodářský mechanismus a rovněž měnící se postavení státu ve společnosti a v ekonomice. Společnost odjakživa hledala systém alokace zdrojů, který by byl co nejvíce efektivní a umožňoval by maximalizaci užitku. Mezi základní otázky každé lidské společnosti patřila otázka alokace a rozdělování dostupných zdrojů. Primitivní společnosti se při řešení této otázky rozhodovaly pomocí zvyků a tradic. V současných společenstvích se tento problém řeší prostřednictvím tržního nebo příkazového ekonomického systému.

Historie zatím dokázala, že při alokaci a rozdělování dostupných zdrojů je efektivnější tržní systém. Ten je založen na principech svobodného trhu, kdy o alokaci zdrojů rozhoduje vztah poptávky a nabídky. V dokonalé konkurenci se na trhu utváří rovnovážná cena (Peková, 2008).

Období velké hospodářské deprese ve 30. letech 20. století ukázalo, že existuje řada oblastí, ve kterých tržní ekonomika selhává v uspokojování základních sociálních potřeb. V období krize výrazně vzrostla míra nezaměstnanosti a kleslo tempo růstu národního produktu. Deprese zvýraznila celou řadu problémů, které existovaly v méně naléhavé formě již dlouho. Státy na tuto nastalou situaci reagovaly nejen aktivnější snahou o stabilizaci ekonomiky, ale také řadou zákonů, zaměřených na zmírnění konkrétních problémů. Toto období je charakterizováno rozmachem státních zásahů a rostoucím vlivem státu na chod ekonomiky (Stiglitz, 1997).

I když je tržní systém to nejlepší, co existuje, za určitých okolností selhává při dosažení efektivnosti, stability a spravedlnosti ve společnosti. Dá se říci, že není optimalizačním mechanismem. Tato selhání jsou označována jako tržní. Právě tržní selhání

jsou nejčastěji uváděnými argumenty pro participaci státu v ekonomickém životě. Příčinou rozvoje veřejných financí je snaha korigovat nedostatky ekonomických rozhodnutí, realizovaných standardními ekonomickými mechanismy, cestou státních zásahů, které jsou uskutečňovány veřejnými příjmy a výdaji (Hamerníková, 1996 a Hamerníková, Maaytová, 2010).

Za příčiny tržních selhání, která poskytují zdůvodnění státních zásahů do ekonomiky, se v ekonomické teorii obvykle uvádějí:

- mikroekonomické,
- makroekonomické a
- mimoekonomické příčiny.

Mikroekonomické příčiny souvisejí s efektivitou ekonomického systému. Trh zde selhává v optimální alokaci zdrojů. V důsledku toho není v ekonomice produkováno maximálně možné množství statků, nebo produkováné statky nemají optimální strukturu, případně nejsou produkovány s minimálními náklady. Právě tyto projevy jsou označovány jako projevy neefektivnosti.

Makroekonomické příčiny tržních selhání souvisejí se stabilitou tržního systému. Trh může vést k nestabilitě tempa ekonomického růstu nebo k cenové nestabilitě, projevující se nárůstem agregátní cenové hladiny.

Mimoekonomické příčiny jsou spojeny s otázkou rozdělení důchodů a majetku. Trh může vést ke značné diferenciaci důchodů a bohatství. Tyto rozdíly mohou vyvolat sociální nestabilitu ve společnosti. Snahou státu je tomuto zamezit a zajistit takový systém přerozdělování, který bude vnímán obyvateli jako spravedlivý (Hamerníková, 1996).

V reálném světě existuje mnoho příčin selhání trhu. Mezi nejdůležitější z nich lze zařadit:

- monopolní sílu,
- externalitu,
- veřejné statky,
- a nedokonalé informace.

Uvedené důvody tržních selhání mají za následek neefektivní alokaci zdrojů. Tudíž je zde zapotřebí provést vládní zásahy, které odstraní nežádoucí stav. Existují však případy,

kdy vládní zásahy mají ospravedlnění i v případě efektivní alokace zdrojů. Jedná se zejména o situaci, kdy tržní mechanismus může vyústit v sociálně neúnosné rozdělení příjmů.

Tržní selhání reguluje stát svými aktivitami. Jenomže stejně jako trh, tak i stát může selhávat. V těchto případech dochází k tzv. vládním selháním. Státní zásahy do ekonomiky ve snaze odstranit tržní selhání nemusí být dostatečně účinné. Hamerníková (1996) uvádí tyto důvody vládních selhání:

- obtížně předvídatelné důsledky mnoha státních zásahů,
- problém časového zpoždění zásahu státu,
- omezená kontrola nad realizací státních zásahů,
- vliv zájmových skupin na veřejné rozhodování.

2.2 Tři základní principy veřejných financí

Většina ekonomických vztahů je spojena s pohybem peněz. Dvořák (2008) hovoří o dvou základních rysech, které jsou typické pro peněžní vztahy mezi ekonomickými subjekty v tržním prostředí. Konkrétně se jedná o živelnost a dobrovolnost. Živelnost znamená, že peněžní transakce mezi subjekty nejsou centrálně plánovány či organizovány. Tyto transakce vznikají v důsledku výrobních, obchodních a spotřebních aktivit konkrétních ekonomických subjektů. Dobrovolnost tržního vztahu mezi subjekty znamená, že v okamžiku realizace kontraktu se obě strany domnívají, že je pro ně výhodný. Živelnost a dobrovolnost je charakteristická pro podnikové finance a finance domácností. Pro veřejné finance však platí odlišné principy. Veřejné finance se zakládají na principech nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti.

2.2.1 Princip nenávratnosti

Veřejné finance jsou postaveny na principu nenávratnosti, čímž se liší od ostatních finančních vztahů. Dvořák (2008) jako příklad uvádí úvěrové vztahy, kdy dlužník je povinen v dohodnutém čase vrátit půjčenou částku věřiteli. Tyto finanční vztahy se zakládají na principu návratnosti. Pojistné vztahy jsou založené na principu podmíněné návratnosti. V tomto případě zaplacením pojistného nevzniká povinnost příjemce (pojišťovny) poskytnout protiplnění v každém případě, jak je tomu u úvěru, ale pouze nastane-li pojistná událost. V ostrém kontrastu s uvedenými příklady jsou veřejné finance založeny na principu nenávratnosti. Ten je charakteristický tím, že plátcí konkrétní peněžní částky nevzniká žádný

právní nárok na její vrácení. Jinými slovy když jednotlivec zaplatí daň, nevzniká mu žádný nárok na její proplacení.

2.2.2 Princip neekvivalence

Princip neekvivalence znamená, že při vzniku konkrétního peněžního vztahu v rámci veřejných financí není zřejmý účel platby. Jednotlivec neví, na jaký účel stát použije jeho prostředky. Navíc netuší, zda dostane od státu tolik peněžních prostředků, kolik odvedl na daních. K této problematice se Dvořák (2008, str. 6) vyjadřuje takto: „*Princip neekvivalence vyjadřuje skutečnost, že zaplatil li někdo na daních dva krát více než jeho soused, nijak ho to neopravňuje k tomu, aby čerpal dva krát tolik služeb financovaných z veřejných výdajů*“.

2.2.3 Princip nedobrovolnosti

Podle principů popsaných výše je zřejmé, že žádný racionálně uvažující občan by dobrovolně nevstoupil do peněžních vztahů ve veřejných financích. Pohyby peněz od ekonomických subjektů ke státu musí být proto vynuceny. Toto vynucení se v demokratických zemích uskutečňuje zákonem. Princip nedobrovolnosti je založen na předpokladu, že daňová povinnost je uzákoněna legislativní cestou (Dvořák, 2008).

2.3 Fiskální funkce státu

Z teorie tržního selhání lze odvodit základní fiskální funkce, když každá z nich vyjadřuje jiné důvody pro existenci systému veřejných financí a jiné zdůvodnění nutnosti veřejných výdajů. Z tohoto pohledu lze rozlišit 3 základní fiskální funkce neboli funkce veřejných financí, a to funkci alokační, redistribuční a stabilizační.

2.3.1 Alokační funkce

Alokační funkce souvisí s problematikou veřejných statků. Jejím cílem je zajistit optimální poměr mezi produkcí soukromých a kolektivních (veřejných) statků. Snahou je rovněž zvolit správnou skladbu veřejných statků.

Kolektivní statky, na rozdíl od statků privátních, nemohou být poskytovány v rámci tržního systému. Tento systém v některých případech selhává úplně, zatímco v jiných funguje

pouze neefektivně. Základní důvod selhání trhu při zajišťování veřejných statků je v tom, že užitek odvozený z veřejného statku se neomezuje na jednotlivého spotřebitele, který si ho koupí, ale je dostupný i ostatním. Dalším charakteristickým rysem těchto statků je fakt, že jejich spotřeba různými jednotlivci je „nerivalitní“. Jinými slovy užitek plynoucí ze spotřeby veřejného statku jednou osobou nesnižuje užitek dostupný ostatním (Musgrave, Musgraveová, 1994).

Při řešení alokačního problému státem vzniká otázka, jak vláda určí, které veřejné statky a v jakém objemu a struktuře bude produkovat. Stát by mohl vybírat poplatky pouze od těch občanů, kteří spotřebovávají kolektivní statky. Problémem je však zjištění spotřebitelského užitku, který má individuální spotřebitel ze spotřeby veřejných statků. Hamerníková (1996, str. 17) tvrdí: *„Racionálně uvažující spotřebitel nemá žádný důvod projevovat otevřeně své preference v souvislosti s kolektivními (veřejnými) statky, protože dobře ví, že od tohoto hodnocení se může odvíjet jeho daňové zatížení“*. Je třeba zmínit, že tyto úvahy platí pouze pro tzv. čisté veřejné statky. Lidé by chtěli tyto statky využívat jako „černí pasažéři“, kdy za jejich spotřebu by platili ostatní. Z tohoto důvodu tržní mechanismus musí být nahrazen politickým procesem. Musí se přistoupit k hlasování, kde si občané vybírají mezi jednotlivými přístupy politických stran ke struktuře veřejných výdajů spojených s alokační funkcí. Hrazení nákladů na veřejné statky nemůže být založeno na dobrovolných platbách, ale na vynucených, neúčelových a nenávratných platbách-daních.

2.3.2 Redistribuční funkce

Redistribuční činnosti státu souvisí s redistribucí příjmů mezi subjekty s cílem dosáhnout větší spravedlnosti v rozdělování. Stát tuto funkci může realizovat jak na výdajové, tak na příjmové straně.

„Při absenci politických zásahů závisí rozdělení důchodu a bohatství především na rozložení vlastnictví výrobních faktorů, včetně osobních výdělkových schopností, jakož i rozložení naakumulovaného a zděděného bohatství“ (Musgrave, Musgraveová, 1994, str. 9). Jenomže toto tržní rozdělení příjmů nemusí být v souladu s tím, co společnost považuje za spravedlivé. Pohled na spravedlnost rozdělování důchodů není jednoznačný. Existují různé přístupy, ale nejčastěji je používán přístup prahového (minimálního) příjmu. Spravedlnost v daném státě je prakticky vyjádřena sociálním systémem a její podoba obecně vychází z tradic země, z uplatňovaného politického směru, z bohatství společnosti a z dalších faktorů. Zatímco distribuce důchodů je realizována prostřednictvím výdajů veřejných rozpočtů,

tak přerozdělování důchodů ve společnosti je realizováno i způsobem zdanění. Konkrétní podoba daňové soustavy představuje součást celé redistribuční funkce. Způsoby redistribuce silně ovlivňují chování ekonomických subjektů. Z tohoto důvodu jsou otázky spojené s redistribucí jedním ze zásadních problémů veřejných financí (Musgrave, Musgraveová, 1994 a Tománek 2008).

Fiskální nástroje politiky rozdělování člení Musgrave, Musgraveová (1994) do tří skupin. Prvním nástrojem přerozdělování je daňový transferový mechanismus, který kombinuje progresivní zdanění vysokých příjmů s dotacemi domácnostem s nízkými příjmy. Dále se alternativně přerozdělování zajišťuje prostřednictvím progresivních daní, s jejichž výnosu se financují veřejné statky pro domácnosti s nízkými příjmy. Třetím nástrojem je kombinace zdanění zboží, které nakupují spotřebitelé s vyššími příjmy, a dotací zboží, které nakupují zejména vrstvy s nižšími příjmy.

2.3.3 Stabilizační funkce

Zatímco alokační a redistribuční funkce vychází spíše s mikroekonomických motivů, tak funkce stabilizační sleduje makroekonomické cíle. Konkrétně se jedná o dosažení vysoké zaměstnanosti, cenové stability a tempa ekonomického růstu, přičemž se bere ohled na obchodní a platební bilanci.

Dosažení makroekonomických cílů není automatické, nýbrž vyžaduje politické působení. Bez zásahů státu by ekonomika měla tendenci ke značnému kolísání a mohla by být periodicky zatěžována nezaměstnaností a inflací. Stabilizační opatření musí respektovat rovněž skutečnost, že s rostoucí vzájemnou mezinárodní závislostí se mohou destabilizační impulsy přenášet z jedné ekonomiky do druhé. Stát musí tedy vzít v úvahu nejen vnitřní peněžní rovnováhu, ale i vztah k zahraničí (Musgrave, Musgraveová, 1994 a Vybíhal, 1995).

Mezi nástroje stabilizační politiky patří jak měnová, tak fiskální opatření a klíčový význam má jejich vzájemné působení. Tržní mechanismus nemůže sám o sobě regulovat správnou peněžní zásobu. Musgrave, Musgraveová (1994, str. 11) tvrdí: *„Ponecháme-li nabídku peněz jen na vlastních nástrojích bankovního systému, nemusí být její objem konzistentní s ekonomickou stabilitou, ale bude - v reakci na tržní poptávku po úvěru - posilovat existující tendence ke kolísání“*. Proto musí být nabídka peněz regulována ve vztahu k potřebám ekonomiky. V rámci veřejných financí je však kladen důraz na fiskální opatření. V tomto případě jde o vliv veřejných příjmů a výdajů na úroveň poptávky. Zvýšení veřejných výdajů působí na ekonomiku expanzivně, protože dochází k růstu agregátní poptávky.

2.3.4 Koordinace fiskálních funkcí

Výše uvedené tři funkce veřejných financí jsou značně propojené. Změna jedné z nich bude mít dopad i na další. Z toho je patrné, že změny v jednotlivých funkcích musí být koordinovány. Bez respektování provázaností fiskálních funkcí může docházet až k vládnímu selhání, kdy změna u jedné funkce může mít za následek nežádoucí dopad u jiné. Pro stát je prakticky nemožné plnit všechny tři funkce současně. Proto je vždy nutné stanovit prioritu, kterou je nutno odvodit z analýzy konkrétních problémů ekonomického systému v dané zemi (Tománek, 2008 a Hamerníková, 1996).

Musgrave, Musgraveová (1994) uvádějí několik konkrétních příkladů, kde je patrná vzájemná propojenost mezi jednotlivými fiskálními funkcemi. Když si veřejnost přeje zvýšit nabídku veřejných služeb, tak vláda musí sáhnout ke zvýšení daní. Otázkou je, jak se mají tyto daně rozložit mezi obyvatele. V závislosti na typu daní může zdanění významně ovlivnit distribuci příjmů, které zůstanou k dispozici pro soukromé použití. To se může některým obyvatelům líbit více, jiným méně. Uvedený příklad ukazuje střet mezi alokační a redistribuční funkcí. Je předpoklad, že společnost si přeje posunout rozdělení důchodů směrem k větší rovnosti. Takového posunu lze dosáhnout pomocí progresivních daní nebo zvýšením nabídky určitých veřejných statků vrstvám obyvatelstva s nižším důchodem. To však může být v rozporu se strukturou veřejných služeb, kterou si spotřebitelé daných příjmových skupin přejí. V tomto případě lze spatřit rozpor mezi redistribuční a alokační fiskální funkcí. V posledním příkladě se stát snaží stabilizovat ekonomiku pomocí restriktivní fiskální politiky. Za tímto účelem sníží výdaje na veřejné služby nebo zvýší míru zdanění. To však může být v rozporu s alokačními cíli, dosahovanými pomocí veřejných výdajů, nebo s redistribučními cíli ve vztahu k daňovému zatížení jednotlivých skupin obyvatelstva. Tento příklad ukazuje na střet funkce stabilizační a alokační nebo redistribuční.

2.4 Vymezení veřejných financí dle různých autorů

Při pokusech stanovit přesně obsah veřejných financí vznikají problémy. Je dost obtížné dosáhnout konsenzu mezi odborníky při vymezení veřejných financí a dalších návazných pojmů. Jednou z příčin může být fakt, že tyto pojmy odrážejí vyvíjející se ekonomické jevy, na něž existují různé odborné názory. Rovněž používání odlišných metod při analýze těchto ekonomických jevů má vliv na obtížnost vytvoření jednotné definice veřejných financí (Hamerníková, Kubátová, 2000).

Od prvních pokusů o ekonomickou interpretaci veřejných financí dochází k prolínání dvou tematických okruhů – veřejných financí a veřejného sektoru. První definici veřejných financí uvedl ve svém díle Adam Smith. Ten aplikoval systém hospodaření domácností na státní rozpočet, přičemž důsledně hájil princip vyrovnanosti rozpočtu. Rozšiřování spektra veřejně financovaných státních aktivit by se dle Smithe mělo uskutečňovat jen tehdy, dokáželi si stát k tomu opatřit dostatek zdrojů. Dále rovněž zdůrazňoval nutnost respektování morálních zásad při přerozdělování důchodů mezi jednotlivé vrstvy obyvatelstva (Vybíhal, 1995).

Hamerníková, Maaytová (2010) používají pojem veřejné finance ve dvou základních významech. Za prvé se jím rozumí vědní disciplína, která má svůj specifický předmět zkoumání, funkce, vlastní pojmy a způsob výstavby teorie. Z tohoto pohledu jsou veřejné finance brány jako subsystém finančních věd. Zkoumají zejména problémy získávání veřejných prostředků a způsoby jejich alokace a redistribuce. Provádějí finanční analýzu toků v soustavě veřejných rozpočtů a zkoumají její výsledky v krátkodobém a dlouhodobém aspektu. Za druhé pojem veřejné finance vyjadřuje praktickou činnost k realizaci veřejných politik. V tomto smyslu plní veřejné finance funkci alokační, redistribuční a stabilizační. Cílem je zajistit financování veřejných statků, vyřešit problém přerozdělování mezi obyvateli a posílit dynamiku hospodářského vývoje.

Podle Tománka (2008) sledují veřejné finance ekonomiku veřejného sektoru ve smíšeném systému. Obsahem studia nejsou jen otázky financování, ale i ovlivňování ekonomické aktivity nebo rozdělování zdrojů. Existence veřejných financí se projevuje ve třech základních funkcích – lokační, redistribuční a stabilizační.

„Veřejné finance jsou specifické peněžní vztahy mezi státem a ostatními ekonomickými subjekty, založené na principech nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti“ (Dvořák, str. 17, 2008). Tuto definici dále rozvíjejí další autoři, kteří se snaží o specifikaci jednotlivých subjektů vstupujících do těchto vztahů.

Hamerníková, Kubátová (2000, str. 18) vymezují veřejné finance takto: *„Veřejné finance jsou modernějším pojem, sloužícím k označení specifických finančních vztahů a operací, probíhajících v rámci ekonomického systému mezi autoritami (orgány a institucemi) tzv. veřejné správy na straně jedné, a ostatními subjekty na straně druhé (tj. občany, domácnostmi, firmami, neziskovými organizacemi apod.)“*. V této definici veřejných financí je třeba zdůraznit přívlastek „modernější“, neboť ještě začátkem 20. století byly v odborné literatuře v této souvislosti užívány spíše pojmy „státní finance“

a „municipální (místní) finance“. Přesun pozornosti od státních a municipálních k veřejným financím souvisí úzce s přesunem kompetencí státní správy směrem k místní správě či dokonce místní samosprávě.

Problematika veřejných financí je neustále v popředí zájmu teorie a praxe. Teorie se neustále musí zabývat řadou otevřených otázek. Mezi stěžejní okruhy problémů veřejných financí podle Vybíhala (1995) patří:

- jak uspořádat veřejný sektor, aby byla zároveň respektována individuální svoboda a spravedlnost,
- jak velký má být podíl veřejného sektoru na hrubém domácím produktu,
- jak uspořádat veřejné instituce,
- jak rozdělit fiskální funkce mezi jednotlivé úrovně státní správy,
- jaká kritéria použít při posuzování výhodnosti různých rozpočtových politik,
- jak by měl fungovat daňový systém (které daně se budou platit, kdo je má vybírat, kdo bude nositelem daňového břemene a jak intenzivně mají dopadnout na poplatníka),
- jaké jsou reakce soukromého sektoru na různá fiskální opatření,
- jaké efekty přinese zvýšení nebo snížení veřejných výdajů,
- jak by se mělo rozhodovat o výběru veřejných výdajů.

2.5 Ukazatele stavu veřejných financí

Stav veřejných financí se obvykle popisuje pomocí dvou kritérií. Prvním z nich je výše deficitu veřejných financí a druhým výše veřejného dluhu. Pro mezinárodní srovnání se tyto ukazatele popisují ve vztahu k hrubému domácímu produktu (HDP) a tvoří tzv. Maastrichtská kritéria v oblasti veřejných financí. Splnění Maastrichtských kritérií je podmínkou členských států EU pro přijetí společné měny Euro. Podle Smlouvy o fungování EU nesmí deficit veřejných financí překročit hranici 3 % na HDP a veřejný dluh 60 % na HDP.

Deficit veřejných rozpočtů představuje krátkodobou nerovnováhu veřejných financí. Dlouhodobý rozpočtový deficit vede ke vzniku veřejného dluhu a nutnosti obsluhovat dluhovou službu, která se stává pro rozpočet břemenem. Veřejný dluh znázorňuje dlouhodobou fiskální nerovnováhu a v současné době se stává jedním z nejožehavějších problémů veřejných financí.

Podle OECD je veřejný dluh souhrn závazků veřejného sektoru z minulých let. V České republice se do veřejného dluhu započítávají dluhy státního rozpočtu, územních

samosprávných celků, veřejného zdravotního pojištění a mimorozpočtových fondů. Jelikož do mimorozpočtových fondů jsou zahrnovány státní účelové fondy, tak jejich hospodaření má vliv na výši veřejného dluhu a tím i na stav veřejných financí.

2.6 Dílčí shrnutí

Při alokaci a rozdělování zdrojů je nejefektivnější tržní systém, který je založen na principech svobodného trhu. Jenomže i ten může v některých situacích selhávat, čímž dochází k tržním selháním. Právě tento negativní jev související s fungováním tržního systému je považován za hlavní argument nutnosti státních zásahů do ekonomiky. Cílem veřejných financí je zmírňovat důsledky tržních selhání prostřednictvím zásahů státu do ekonomického života.

Existují mikroekonomické, makroekonomické a mimoekonomické příčiny tržních selhání. Mikroekonomické souvisejí s efektivitou tržního systému, kdy trh selhává v optimální alokaci zdrojů. Makroekonomické příčiny tržních selhání jsou spojovány s problémem stability ekonomického systému a mimoekonomické s rozdělením důchodů ve společnosti.

Vláda v procesu rozhodování může stejně jako trh selhávat. V tomto případě se hovoří o vládních selháních, které jsou nejčastěji způsobeny omezenými informacemi, obtížně předvídatelnými důsledky státních zásahů do ekonomiky nebo vlivem zájmových skupin na veřejné rozhodování.

Veřejné finance jsou založeny na principech nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. V souvislosti s principem nenávratnosti nevzniká plátcí daně žádný nárok na její proplacení. Rovněž není znám účel platby, takže plátce neví, na jaký účel stát použije jeho prostředky. Výše popsaný mechanismus je charakteristický pro princip neekvivalence. Princip nedobrovolnosti vyjadřuje povinnost ekonomických subjektů platit daně v souladu s platným zákonem.

Veřejné finance plní funkci alokační, redistribuční a stabilizační, přičemž tyto fiskální funkce státu jsou do značné míry vzájemně propojeny a změna jedné z nich se odrazí i u další. Obsahem alokační funkce je problematika veřejných statků. Je zaměřena na činnosti související s produkcí, zabezpečováním a financováním veřejných statků a služeb. Redistribuční funkce souvisí s otázkou přerozdělování. Tato redistribuce důchodů mezi jednotlivými společenskými vrstvami je prováděna dle kritéria spravedlnosti. Obsahem

stabilizační funkce je použití příjmů a výdajů veřejných financí k ovlivňování hospodářského růstu. Kritériem úspěšnosti těchto státních zásahů je míra dosahování cílů vlády.

Pojem veřejné finance lze chápat ze dvou úhlů pohledu, a to jednak jako vědní disciplínu, jak rovněž jako praktickou činnost. Z prvního pohledu veřejné finance zkoumají problémy získávání veřejných prostředků a způsoby jejich alokace a redistribuce. Z druhého pak plní praktickou činnost k realizaci veřejných politik, a to prostřednictvím tří základních fiskálních funkcí.

Jednotná definice veřejných financí neexistuje, protože odborníci mají různé názory na ekonomické jevy odrážející se ve veřejných financích. V současnosti se pod pojmem veřejné finance nejčastěji rozumí finanční vztahy mezi prvky ekonomického systému, ve kterých figuruje jako jeden ze subjektů stát.

Stav veřejných financí je nejčastěji popisován výši deficitu veřejných financí nebo výši veřejného dluhu. Státní účelové fondy jako součást veřejného sektoru v ČR mají vliv na saldo veřejných financí a zadlužení země.

3 Státní účelové fondy v ČR

Důležitou součástí rozpočtové soustavy České republiky jsou státní účelové fondy, které patří do soustavy mimorozpočtových fondů. Slouží k financování určitého segmentu veřejného sektoru. Je zde zakořeněna účelová vazba mezi příjmy a výdaji. Charakteristickým rysem fondového hospodaření je nepropadávání nevyužitých prostředků z dotací a možnost jejich využití v následujícím roce. Prostředky, které jsou nevyčerpány, se mohou převádět do dalšího roku. Tato vlastnost státních účelových fondů je výrazně odlišuje od státního rozpočtu.

3.1 Rozpočtová soustava ČR

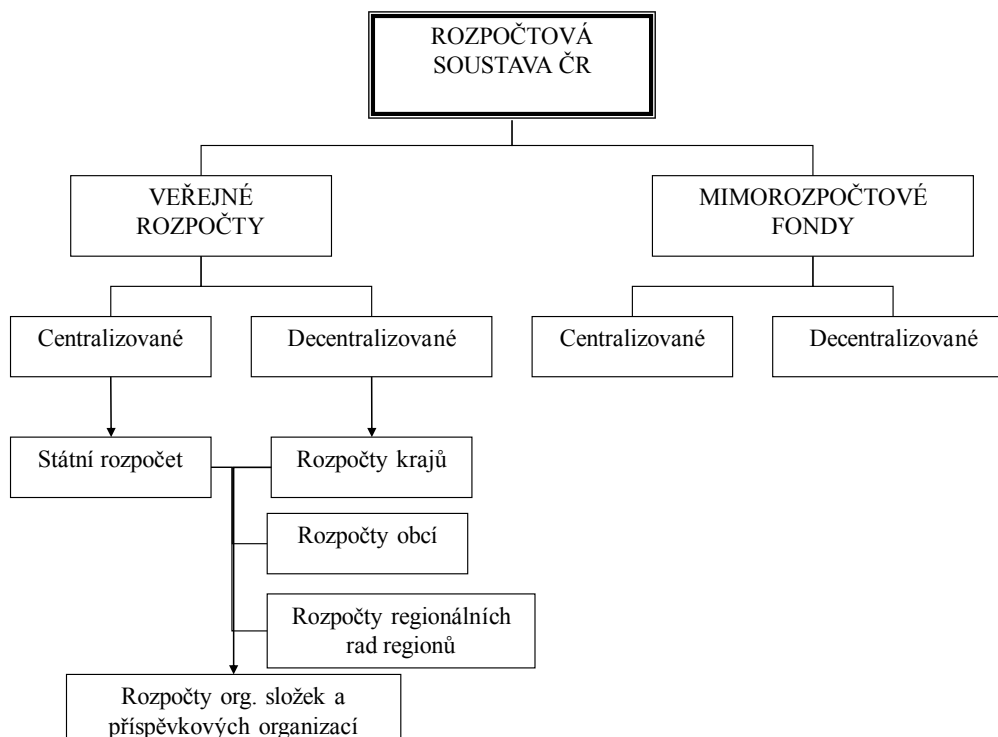
Rozsah rozpočtové soustavy je závislý na politickém a územním uspořádání státu, na velikosti státního útvaru a veřejného sektoru, jak rovněž na tradicích dané země. Pojetí rozpočtové soustavy v teorii veřejných financí se často liší. Lze ji chápat jako soustavu rozpočtových orgánů a institucí, které se starají o tvorbu, rozdělování a užití veřejných rozpočtů. Mezi těmito orgány a institucemi mají významné postavení ministerstvo financí, finanční úřady nebo finanční odbory municipálních orgánů. Jindy se pojem rozpočtové soustavy chápe jako soustava veřejných rozpočtů a soustava rozpočtových vztahů uvnitř rozpočtové soustavy. Podle tohoto přístupu se jednotlivé druhy veřejných rozpočtů považují za články rozpočtové soustavy. Jiná koncepce propojuje obě předchozí pojetí a do rozpočtové soustavy řadí jak souhrn veřejných rozpočtů, případně dalších státních fondů, tak orgány a instituce z oblasti veřejných financí (Hamerníková, 1996).

Vybíhal (1995) pod pojmem rozpočtová soustava rozumí soustavu veřejných rozpočtů včetně rozpočtových vztahů fungujících uvnitř této soustavy a institucí, které zabezpečují tvorbu, rozdělování, užití a kontrolu toků jednotlivých okruhů finančních prostředků v rámci této soustavy.

Uspořádání rozpočtové soustavy ČR respektuje unitární charakter státu a způsob členění veřejné správy na státní správu a územní samosprávu. Nutnou podmínkou pro řádné fungování rozpočtové soustavy v České republice je zajištění její jednotnosti, jak rovněž zabezpečení srovnatelnosti rozpočtových procesů. Tyto podmínky jsou dosaženy rozpočtovými pravidly, daňovou legislativou a rozpočtovou skladbou. (Hamerníková, Kubátová, 2000).

Rozpočtovou soustavu v ČR v současné době tvoří soustava veřejných rozpočtů a soustava mimorozpočtových fondů.

Obrázek 3.1 Schéma rozpočtové soustavy ČR

Zdroj: Hamerníková, Maaytová (2010, str. 166)

3.1.1 Veřejné rozpočty

Základním nástrojem veřejných financí je soustava veřejných rozpočtů. Veřejné rozpočty mají nejvýznamnější postavení v rozpočtové soustavě ČR, protože jimi prochází největší část objemu veřejných finančních prostředků. V současnosti se do soustavy veřejných rozpočtů zařazuje:

- státní rozpočet,
- krajské rozpočty,
- místní rozpočty (rozpočty měst a obcí),
- rozpočty příspěvkových organizací,
- rozpočty organizačních složek,
- rozpočty dobrovolných svazků obcí.

Státní rozpočet je nejdůležitějším rozpočtem v celé rozpočtové soustavě. Je nástrojem realizace vládní politiky a s jeho využitím je plněno programové prohlášení vlády. Soustřeďuje největší část příjmů a výdajů a nejvíce se podílí na přerozdělování důchodu ve společnosti. Prostřednictvím státního rozpočtu je ovlivňován vývoj celé ekonomiky (Červenka, 2009).

Územní rozpočty jsou relativně novou kategorií ve veřejných financích ČR a stávají se důležitým článkem v soustavě veřejných rozpočtů. Územní samosprávné celky jsou charakterizovány jako územní společenství občanů, které má právo na samosprávu. Jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Mezi územní rozpočty patří rozpočty krajů a obcí. Pro tuto složku veřejných financí se používá pojem municipální finance. Reforma veřejné správy z roku 2000 zavedla samosprávné kraje. Od roku 2001 existuje v České republice 13 rozpočtů krajů a rozpočet hlavního města Prahy. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích upravuje postavení krajů, jejich úkoly a organizaci. Kraj hospodaří s ročním rozpočtem a řídí se rozpočtovým výhledem, pokud je sestaven. Postavení obcí v České republice upravuje zákon o obcích č. 128/2000 Sb. Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond, v němž se soustřeďují různé druhy veřejných příjmů, které se rozdělují a používají na financování veřejných statků. Rozpočtové období (jeden kalendářní rok) obcí je shodné s rozpočtovým obdobím v celé soustavě veřejných rozpočtů.

Příspěvkové organizace jsou veřejnoprávními neziskovými organizacemi s právní subjektivitou. Mohou být zřizovány státem a územní samosprávou, tzn. kraji a obcemi. Příspěvkové organizace mají vlastní rozpočet, z rozpočtu zřizovatele dostávají příspěvek. Tento princip financování se označuje jako netto financování (Peková, 2008).

Hospodaření organizačních složek může být součástí rozpočtu státu, kraje či obce. Organizační složka je napojena na příslušný rozpočet a dostává od zřizovatele příspěvek na provoz, jde o tzv. brutto princip financování. V neposlední řadě obce mohou vytvářet dobrovolné svazky obcí, které hospodaří podle svých rozpočtů a podle obdobných principů jako obce (Červenka, 2009).

Soustava veřejných rozpočtů se řídí rozpočtovými pravidly, která mají nyní v ČR podobu dvou zákonů: zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Rozpočtová pravidla stanoví řadu důležitých parametrů rozpočtového procesu a způsobu hospodaření v rámci veřejné rozpočtové soustavy (Hamerníková, Maaytová, 2010, str. 166).

3.1.2 Mimorozpočtové fondy

Mimorozpočtové fondy jsou součástí rozpočtové soustavy, protože jsou zřizovány podle zákona, hospodaří s veřejnými prostředky a mohou mít finanční vztah k příslušnému veřejnému rozpočtu. Fondové resp. mimorozpočtové hospodaření je charakteristické tím, že je nezávislé na státním rozpočtu. Mimorozpočtové fondy disponují vlastními příjmy a výdaji, které jsou účelově vázány. Protože finanční prostředky rozpočtové soustavy jsou omezené, soustava mimorozpočtových fondů zpravidla není příliš početná. Rozdělení mimorozpočtových fondů v ČR ukazuje příloha č. 1 (Peková, 2008).

V české odborné literatuře se mimorozpočtové fondy zpravidla člení do pěti hlavních skupin:

1. státní účelové fondy,
2. fondy na podporu podnikání,
3. privatizační fondy,
4. svěřenecké fondy,
5. ostatní mimorozpočtové fondy.

Státní účelové fondy

Státní účelové fondy jsou zřizovány pro finanční zabezpečení zvlášť stanovených úkolů. Působí v sektorech národního hospodářství, které jsou pro vládu významné, jako například v dopravní infrastruktuře nebo kultuře. Jejich existence je nezávislá na státním rozpočtu, to však nevylučuje možnost fondů vedle svých vlastních příjmů získávat prostředky ze státního rozpočtu nebo jiných subjektů ze soustavy veřejných rozpočtů. Rozsah jejich činnosti stanoví podrobněji statuty, jejichž návrhy předkládají vládě ke schválení orgány pověřené správou státních účelových fondů.

Rozpočty státních účelových fondů schvaluje Poslanecká sněmovna spolu s návrhem státního rozpočtu. Státní účelové fondy nejsou samostatnými správci kapitol, ale vždy spadají do kapitoly zřizovatele. Zůstatky na účtech koncem roku nepropadávají, ale převádí se do dalšího roku.

V současné době v ČR existuje šest státních účelových fondů. Konkrétně se jedná o:

- Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI),
- Státní zemědělský intervenční fond (SZIF),
- Státní fond životního prostředí (SFŽP),

- Státní fond rozvoje bydlení (SFRB),
- Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie (SFPPRČK),
- Státní fond kultury (SFK).

Fond pro zúrodnění půdy byl zrušen 1. 1. 2006 zákonem č. 94/2005 Sb., o zrušení Státního fondu pro zúrodnění půdy.

Fondy podpory podnikání (vládní agentury)

Fondy podpory podnikání jsou zakládány vládou, resp. příslušnými ministerstvy k realizaci některých cílů hospodářské politiky. Jedná se zejména o podporu malého a středního podnikání a stimulaci exportu. Tato skupina mimorozpočtových fondů se pohybuje na hranici veřejných financí a tržního sektoru, neboť v řadě případů pracuje na komerčním principu. Nejčastěji fungují jako akciové společnosti s významným podílem státu. Vazba těchto vládních agentur na státní rozpočet se uskutečňuje prostřednictvím účelových dotací a agentury jsou vlastně zprostředkovatelem při poskytování účelových dotací podnikatelským subjektům. Fondy podpory podnikání pravidelně získávají ze státního rozpočtu prostředky na úrokové subvence. Dalším zdrojem financování jsou výnosy ze samotné vlastní činnosti nebo zdroje z finančního a kapitálového trhu (Hamerníková, 1996).

V České republice se k vládním agenturám přiřazují:

- Podpůrný garanční lesnický a rolnický fond,
- Českomoravská záruční a rozvojová banka,
- Česká exportní banka,
- Exportní garanční a pojišťovací společnost,
- Agentura pro rozvoj podnikání MPO,
- Regionální rozvojový fond.

Privatizační (majetkové) fondy

Zřizování privatizačních fondů je typické pro transformační ekonomiky. Jejich účel a tím i existence je vymezen obdobím privatizace. Státní majetkové fondy jsou nástrojem privatizace státního majetku a jejich cílem je přispět k úspěšné transformaci ekonomiky.

V České republice existuje už jenom jeden privatizační fond, kterým je Pozemkový fond ČR. V minulosti v souvislosti s transformačním procesem existoval ještě Fond národního majetku a Fond dětí a mládeže (Lajtkepová, 2007).

Svěřenecké (pojistné) fondy

Jediným svěřeneckým fondem v ČR je fond veřejného zdravotního pojištění, který spravují zdravotní pojišťovny. Do rozpočtů zdravotních pojišťoven plynou příjmy z povinného veřejného zdravotního pojištění. Sazby tohoto pojištění jsou stanoveny zákonem. Rozpočty jednotlivých zdravotních pojišťoven jsou dotovány ze státního rozpočtu, neboť stát platí povinné pojištění za tzv. státní pojištěnce – osoby nevýdělečné, ženy na mateřské dovolené, nezaměstnané, důchodce. V jiných evropských státech jsou často součástí rozpočtové soustavy speciální sociální fondy. V ČR nebyl vytvořen fond sociálního typu, ale již se objevily návrhy na vytvoření Sociální pojišťovny tak, jak k tomu došlo na Slovensku. Sociální pojištění v našich podmínkách zůstává příjmem státního rozpočtu (Peková, 2008).

Ostatní mimorozpočtové fondy

Do poslední skupiny mimorozpočtových fondů je zařazován Národní fond, který má zvláštní postavení. Byl zřízen s cílem správy a řízení finančních toků plynoucích z EU do České republiky z různých projektů a fondů. Použití těchto prostředků je podřízené postupům a dokumentům Evropské unie. Finanční prostředky Národního fondu jsou součástí státního rozpočtu ČR v rámci kapitoly Operace státních finančních aktiv. Správcem Národního fondu je Ministerstvo financí a jeho účty peněžních prostředků vede Česká národní banka (Lajtkepová, 2007).

3.2 Státní rozpočet

Státní rozpočet tvoří stěžejní složku veřejných financí. Je nejvýznamnějším rozpočtem z veřejné rozpočtové soustavy. Na státní rozpočet lze nahlížet z různých úhlů pohledu. Podle fondového pojetí se prakticky jedná o centralizovaný peněžní fond, který je vytvářen, rozdělován a používán především s využitím nenávratného a neekvivalentního způsobu rozdělování. Z účetního hlediska je státní rozpočet bilancí příjmů a výdajů státu. Představuje tokovou veličinu, kdy v průběhu rozpočtového období nabíhají příjmy a zároveň se postupně financují potřeby prostřednictvím výdajů. Státní rozpočet je také závazným finančním plánem na rozpočtové období, neboť nabývá formy rozpočtového zákona. Rovněž je významným nástrojem rozpočtové politiky, čímž se podílí na fungování ekonomiky (Hamerníková, Maaytová, 2010).

3.2.1 Rozpočtové zásady

Státní rozpočet se sestavuje v souladu s rozpočtovými zásadami, které jsou odrazem historického vývoje. Rozpočtové zásady slouží ke zkvalitnění rozpočtové praxe a ke zkvalitnění využívání státního rozpočtu jako nástroje veřejných financí. Jsou platné nejen pro státní rozpočet, ale i pro ostatní veřejné rozpočty. Hamerníková, Maaytová (2010) uvádějí tyto rozpočtové zásady:

1. Zásada úplnosti

Státní rozpočet má obsahovat všechny finanční operace vlády a centrálních institucí. Podle této zásady musí být všechny příjmy a výdaje zachyceny v úplných částkách.

2. Zásada jednotnosti

Zásada jednotnosti vychází z teze, že veškeré příjmy a výdaje procházejí centrálním rozpočtem (státní pokladnou). V současnosti se začaly sestavovat mimořádné, dodatečné, doplňkové rozpočty, což ztěžuje soustředit příjmy a výdaje v jednom dokumentu.

3. Zásada reálnosti a pravdivosti

Zásada reálnosti a pravdivosti má zabránit zkreslování údajů v rozpočtu. Sestavení reálného rozpočtu má zabránit nutnosti různých rozpočtových přesunů a je předpokladem pro splnění plánovaných příjmů a výdajů.

4. Zásada každoročního sestavování a schvalování

Státní rozpočet se sestavuje každoročně, což umožňuje lepší přehled o struktuře příjmů a výdajů státu. Termín schvalování rozpočtu by měl být stanoven tak, aby rozpočet byl projednán a schválen před začátkem rozpočtového roku.

5. Zásada vyrovnanosti

Zásada vyrovnanosti vyžaduje vyrovnanost státního rozpočtu v delším časovém období, umožňuje však krátkodobě deficitní nebo přebytkové financování podle záměrů fiskální politiky. Tato zásada představuje tzv. zlaté pravidlo rozpočtové politiky, které bylo na počátku 20. stol. přijímáno bezvýhradně. Postupně se od něj začalo ustupovat a dnes se ve státní rozpočtové politice začala uplatňovat zásada schodkovosti rozpočtu.

6. Zásada publicity

O návrhu státního rozpočtu, ale i o jeho průběžném a následném plnění je důležité informovat občany. Státní rozpočet se zveřejňuje v podobě právní normy ve Sbírce zákonů.

7. Zásada přehlednosti

Zásadu přehlednosti reprezentuje věcná struktura rozpočtů, v rámci níž jsou logicky seřazeny a rozděleny příjmy a výdaje.

3.2.2 Příjmy a výdaje státního rozpočtu ČR

Státní rozpočet se člení na dvě části – příjmovou a výdajovou. Každá tato část se dále dělí na kapitoly, které jsou spravovány správcem kapitol (nejčastěji ministry).

Příjmy státního rozpočtu tvoří příjmy běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou určeny především k financování běžných výdajů. Mezi kapitálové příjmy se zařazují příjmy z prodeje zásob, půdy, koncesí a fixních základních prostředků a kapitálové transfery z nevládních zdrojů. Nejvýznamnější skupinou příjmů státního rozpočtu ČR jsou daňové příjmy, které jsou součástí příjmů běžných.

Rozhodující objem výdajů státního rozpočtu ČR představují běžné výdaje. Jejich dynamický růst je způsoben růstem mandatorních výdajů. Mandatorní výdaje jsou podloženy zákonnými úpravami, což velmi zatěžuje rozpočtové hospodaření. Aby bylo možné postupně snižovat jejich objem, je nutné změnit celou řadu zákonných norem. Spektrum mandatorních výdajů je široké a zahrnuje starobní důchody, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče, státní příspěvek na podporu penzijního připojištění a další výdaje. Dále se často rozlišuje tzv. kvazimandatorní výdaje zahrnující například dluhovou službu státu nebo transfery státním fondům. Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích státu je velmi nízký, ale i přesto v minulých letech byla snaha o jejich snižování. Na těchto výdajích na investice se šetří nejnáze, protože nejsou typem mandatorních výdajů (Peková, 2008).

Následující tabulka ukazuje příjmy a výdaje státního rozpočtu ČR v roce 2008 a 2009.

Tabulka 3-1 Příjmy a výdaje státního rozpočtu (druhovému třídění) v mld. Kč

	2008	2009
Celkové příjmy	1063,94	974,61
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>544,39</i>	<i>485,36</i>
DPH	177,82	176,72
Spotřební daně (vč. energet. daní)	125,54	123,84
DPPO	127,17	8334
DPFO	94,96	85,65
ostatní daňové příjmy	18,91	15,82
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>385,50</i>	<i>347,86</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>134,05</i>	<i>141,39</i>
Celkové výdaje	1083,94	1167,01
<i>Běžné výdaje</i>	<i>978,91</i>	<i>1033,84</i>
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>105,03</i>	<i>133,16</i>
Saldo SR	-20,00	-192,39

Zdroj: MF ČR. Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu. Vlastní zpracování

Příjmy státního rozpočtu ČR v roce 2009 dosáhly výše 974,61 mld. Kč, což je o 89,33 miliard méně než v předešlém roce. Naopak výdaje měly růstovou tendenci a v roce 2009 činily 1167,01 mld. Kč.

Mezi příjmy státního rozpočtu ČR podle zákona o rozpočtových pravidlech například patří:

- výnosy daní včetně příslušenství,
- pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na úrazové pojištění včetně penále,
- výnosy z podílu na clech podle práva Evropských společenství,
- příjmy z činnosti organizačních složek státu a odvody příspěvkových organizací,
- správní a soudní poplatky,
- a další příjmy.

Zákon o rozpočtových pravidlech uvádí seznam výdajů, které se hradí ze státního rozpočtu. Mezi tyto výdaje například patří:

- výdaje na činnost organizačních složek státu a výdaje na činnost příspěvkových organizací,
- výdaje na dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky úrazového pojištění, dávky státní sociální podpory, ostatní sociální dávky, výdaje na podporu v nezaměstnanosti, podporu při rekvalifikaci a na aktivní politiku zaměstnanosti,
- dotace a návratné finanční výpomoci územním samosprávným celkům na jinou než podnikatelskou činnost,
- dotace občanským sdružením a příspěvky politickým stranám,
- dotace státním fondům,
- a další výdaje.

3.2.3 Rozpočtový proces sestavování státního rozpočtu ČR

Rozpočtový proces představuje souhrn rozhodnutí různých subjektů týkajících se veřejných příjmů a výdajů. Rozpočtový proces státního rozpočtu ČR trvá minimálně 1,5 roku, v některých letech trval i přes 2 roky. Skládá se z jednotlivých etap, kterými jsou:

- sestavování návrhu státního rozpočtu,
- projednávání a schvalování státního rozpočtu,
- vlastní realizace,
- následná kontrola.

V první etapě dochází k sestavování návrhu státního rozpočtu. Toto provádí Ministerstvo financí zhruba $\frac{1}{2}$ až $\frac{3}{4}$ roku před začátkem rozpočtového období a vychází přitom z podkladů jednotlivých ústředních orgánů, resortů a požadavků samospráv. Příprava státního rozpočtu vychází s tzv. střednědobého rozpočtového rámce, který je schválen Poslaneckou sněmovnou. Tento systém střednědobého rozpočtování se uplatňuje v České republice od roku 2005 a tvoří ho střednědobý výhled a střednědobý výdajový rámec. Oba dokumenty jsou koncipovány na následující 3 roky a týkají se příjmů a výdajů státního rozpočtu. Rozpočtový výhled popisuje očekávaný stav a rozpočtový rámec popisuje stav chtěný. Cílem je docílit jejich vzájemného souladu. Sestavený rozpočet je následně vládou předložen nejpozději do konce září Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, která posoudí, zda není daný rozpočet v rozporu s vládním programem.

Ve druhé etapě, kdy dochází k projednávání a schvalování SR, putuje rozpočet do rukou předsedy Poslanecké sněmovny ČR. Klíčovou pozici v projednávání zaujímá Rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny. Schvalování státního rozpočtu probíhá v tzv. třech čteních. V prvním čtení se schvaluje základní rámec státního rozpočtu, tj. především celkový objem státního rozpočtu a případně výše salda. V následujícím druhém čtení mohou poslanci podávat návrhy na změny ve struktuře příjmů a výdajů. Tyto změny jsou potom předmětem hlasování ve třetím čtení. O přijetí návrhu státního rozpočtu ČR po třetím čtení rozhoduje prostá většina hlasů přítomných poslanců. Schválený návrh může ještě vetovat prezident, čímž má právo ho vrátit zpátky Poslanecké sněmovně. Ta pak o něm musí znovu hlasovat, avšak bez pozměňovacích návrhů. Zákon o státním rozpočtu ČR musí být vyhlášen ve Sbírce zákonů.

Není-li schválen zákon o státním rozpočtu do 1. ledna, hospodaří se podle tzv. rozpočtového provizoria, a to až do jeho schválení. V tomto případě se rozpočtové hospodaření řídí objemem příjmů a výdajů státního rozpočtu schváleného pro rok předchozí. Výdaje se uvolňují do výše jedné dvanáctiny celkové roční částky v každém měsíci období rozpočtového provizoria.

Hospodařením dle sestaveného rozpočtu začíná fáze realizace. Za zajištění příjmové stránky rozpočtu odpovídá Ministerstvo financí ČR, které k tomu využívá své orgány,

zejména pak finanční ředitelství a finanční úřady. Za realizaci výdajů zodpovídají správci příslušných kapitol.

Kontrola plnění státního rozpočtu probíhá průběžně i následně. Průběžnou kontrolu provádí Ministerstvo financí ČR, když sestavuje za každé čtvrtletí zprávu o vývoji hospodaření státního rozpočtu. Tyto zprávy jsou schvalovány vládou a předkládány na vědomí Poslanecké sněmovně. Následnou kontrolu reprezentuje tzv. státní závěrečný účet, který je připravován MF ČR. Státní závěrečný účet obsahuje údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření za uplynulý rok. Jeho součástí jsou i závěrečné účty jednotlivých kapitol předkládaných jejich správci (Hamerníková, Maaytová, 2010).

3.3 Státní fond dopravní infrastruktury

Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) je jedním z šesti státních účelových fondů v České republice. Je zřízen zákonem č. 104/2000 Sb. s účinností k 1. 7. 2000. Dle tohoto zákona hospodaří s majetkem, který je ve vlastnictví státu. Fond je právnickou osobou podřízenou Ministerstvu dopravy. Účelem SFDI je rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest. Fond dále poskytuje příspěvky na průzkumné a projektové práce, studijní a expertní činnosti zaměřené na dopravní infrastrukturu.

Orgány Státního fondu dopravní infrastruktury tvoří výbor, dozorčí rada a ředitel. Výbor Fondu je devítičlenný v čele s ministrem dopravy. Členy výboru jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra na funkční období čtyř let, které může být prodlouženo maximálně dva krát. Hlavní funkce výboru spočívají ve jmenování a odvolávání ředitele Fondu a ve schvalování návrhu rozpočtu a výroční zprávy Fondu. Kromě toho Fond dále schvaluje uvolňování prostředků na investiční akce z prostředků státního rozpočtu nebo fondů Evropské unie. Hlavním kontrolním orgánem Státního fondu dopravní infrastruktury je dozorčí rada, která dohlíží na činnost a hospodaření Fondu. Dozorčí rada má 5 členů, kteří jsou voleni Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR na funkční období čtyř let. Dozorčí rada má povinnost neprodleně informovat o nedostacích zjištěných v činnosti a hospodaření Fondu ministerstvo, vládu a Poslaneckou sněmovnu. Statutárním orgánem SFDI je ředitel, který je jmenován výborem. Je odpovědný za činnost aparátu Fondu a provádí rozhodnutí výboru o uvolnění prostředků Fondu. Od roku 2007 je ředitelem Státního fondu dopravní infrastruktury Gustav Slamečka.

3.4 Ostatní státní účelové fondy

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)

Státní zemědělský intervenční fond byl zřízen zákonem č. 256/2000 Sb. Patří do působnosti Ministerstva zemědělství a je právnickou osobou se sídlem v Praze. Je zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie a jeho činnost se specializuje na Společnou zemědělskou politiku. Mezi orgány Fondu patří ředitel a dozorčí rada. Ředitel Fondu je statutárním orgánem Fondu, zastupuje ho navenek a jedná jeho jménem. Odpovídá zejména na řádné hospodaření s finančními prostředky a majetkem Fondu. Dozorčí rada Fondu má pět členů a je kontrolním orgánem. Ve statutu Fondu jsou vymezeny všechny činnosti, mezi které například patří rozhodování o poskytování dotace. Dále Státní zemědělský intervenční fond kontroluje plnění podmínek poskytnutí dotace a v případě neplnění podmínek poskytování dotace stanoví sankce. Rovněž provádí intervenční nákupy zemědělských výrobků a potravin, které následně prodává.

Státní fond životního prostředí (SFŽP)

Státní fond životního prostředí byl zřízen a jeho činnost je legislativně upravena zákonem č. 388/1991 Sb. Správcem tohoto Fondu je Ministerstvo životního prostředí. Orgány SFŽP jsou ředitel Fondu a rada Fondu. Státní fond životního prostředí je specificky zaměřenou institucí, která je významným finančním zdrojem při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí v ČR. Tento svůj cíl naplňuje zejména tvorbou projektů zlepšujících životní prostředí. Posledním projektem je program Zelená úsporám, který vede k úsporám energie a využití obnovitelných zdrojů energie v rodinných a bytových domech. SFŽP rovněž provádí konzultační a poradenskou činnost spojenou s těmito projekty a následně vyplácí finanční prostředky podpory. Činností Fondu je i závěrečné vyhodnocování využití poskytnutých prostředků a dosažených ekologických efektů.

Státní fond rozvoje bydlení (SFRB)

Státní fond rozvoje bydlení vznikl dnem nabytí účinnosti zákona č. 211/2000 Sb., dne 21. července 2000. Je právnickou osobou se sídlem v Olomouci v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj. Orgány fondu jsou výbor, dozorčí rada a ředitel. Výbor Fondu tvoří 7 členů a v jeho čele je ministr. Dozorčí rada je kontrolním orgánem Fondu. Kontroluje činnost a hospodaření Fondu a jeho orgánů. O závažných nedostacích dozorčí rada neprodleně informuje ministra. Ředitel Fondu provádí rozhodnutí a další opatření schválená a projednaná výborem Fondu. Účelem Státního fondu rozvoje bydlení je podporovat rozvoj bydlení

v České republice. Podle statutu Fond shromažďuje finanční prostředky určené na podporu bydlení. Dalším jeho úkolem je podporovat soukromé a obecní investice do výstavby bytů, oprav a modernizace bytů a výstavby technické infrastruktury. Dále fond například rozděluje příspěvky z poskytnutých prostředků příslušných fondů Evropské unie.

Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie (SFPPRČK)

Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie byl zřízen zákonem č.241/1992 Sb. Je spravován Ministerstvem kultury a na jeho čele stojí ministr. O způsobu a výši čerpání prostředků Fondu rozhoduje rada. Fond je aktivním finančním nástrojem podpory české kinematografie. Jeho prostředky lze například poskytnout na tvorbu a výrobu českého kinematografického díla, distribuci hodnotného kinematografického díla, propagaci, technický rozvoj a modernizaci české kinematografie.

Státní fond kultury (SFK)

Státní fond kultury v gesci Ministerstva kultury funguje od roku 1992 na základě zákona č. 239/1992 Sb. Fond je aktivním finančním nástrojem podpory české kultury. Rada jako orgán Fondu posuzuje zejména zásadní otázky tvorby a užití prostředků Fondu. Dále tento orgán hodnotí návrh ročního rozpočtu příjmů a výdajů a návrh závěrečného účtu. V čele Státního fondu kultury je ministr kultury České republiky, který odpovídá za hospodaření s prostředky Fondu. V roce 2008 byl projednáván vládní návrh zákona o zrušení Státního fondu kultury. Tento návrh prošel 1. a 2. čtením, ale ve 3. čtení v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR byl zastaven. V září 2009 tak bylo rozhodnuto, že Státní fond kultury bude zachován (ProCulture, 2009).

3.5 Dílčí shrnutí

Rozpočtovou soustavu ČR tvoří veřejné rozpočty a mimorozpočtové fondy. Soustava veřejných rozpočtů má klíčový význam z pohledu výše finančních prostředků, se kterými může nakládat. Nejvýznamnější postavení mezi veřejnými rozpočty zaujímá státní rozpočet. Do soustavy veřejných rozpočtů se dále ještě zařazují územní rozpočty, rozpočty příspěvkových organizací, organizačních složek a dobrovolných svazků obcí.

Státní rozpočet ČR se sestavuje v souladu s rozpočtovými zásadami, které slouží ke zkvalitnění rozpočtové praxe a ke zkvalitnění využívání státního rozpočtu jako nástroje veřejných financí. Mezi podstatné příjmy státního rozpočtu patří výnosy daní a pojistné na sociální zabezpečení. Naopak na straně výdajů jsou nejvýznamnější výdaje na dávky

důchodového pojištění. Rozpočtový proces sestavování státního rozpočtu ČR se skládá ze čtyř etap, kterými jsou sestavování návrhu SR, projednávání a schvalování státního rozpočtu, vlastní realizace a následná kontrola.

Mimorozpočtové fondy jsou oddělené od státního rozpočtu. Jsou zřizovány podle zákona a hospodaří s veřejnými prostředky. Disponují vlastními příjmy a výdaji, které jsou účelově vázány. V České republice lze rozlišit pět skupin mimorozpočtových fondů – státní účelové fondy, fondy na podporu podnikání, privatizační fondy, svěřenecké fondy a ostatní mimorozpočtové fondy.

Státní účelové fondy slouží k financování určitého segmentu hospodářství. Výhodou těchto fondů je skutečnost, že nevyčerpané finanční prostředky se mohou převádět do dalšího roku. V současné době existuje v ČR šest státních účelových fondů. Konkrétně jde o Státní fond dopravní infrastruktury, Státní zemědělský intervenční fond, Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení, Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie a Státní fond kultury.

Státní fond dopravní infrastruktury dlouhodobě hospodaří s nejvyšším objemem prostředků a výrazně se podílí na zlepšení stavu dopravní infrastruktury v ČR. Jeho účelem je rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest. Fond je právnickou osobou podřízenou Ministerstvu dopravy. Orgány SFDI tvoří výbor, dozorčí rada a předseda.

Fondy na podporu podnikání pomáhají rozvíjet malé a střední podnikání a snaží se stimulovat export. Tyto fondy jsou zprostředkovatelem při poskytování účelových dotací podnikatelským subjektům. Privatizační fondy se snaží přispět k úspěšné transformaci ekonomiky. Doba jejich trvání je často omezena. V ČR ještě přetrval Pozemkový fond. Mezi svěřenecké fondy se v České republice zařazuje pouze fond veřejného zdravotního pojištění, který spravují zdravotní pojišťovny. Zvláštní postavení má Národní fond, který spravuje prostředky plynoucí z Evropské unie z různých projektů a fondů.

4 Vliv státních účelových fondů na veřejné finance

Hospodaření státních účelových fondů má vliv na stav veřejných financí v České republice. V případě, že výdaje převyšují příjmy, dochází ke zvětšení deficitu veřejných financí a zadlužení země. V opačném případě zase dochází ke zlepšení stavu veřejných financí. Státní účelové fondy jsou povinny nakládat s veřejnými prostředky hospodárně a maximálně efektivně.

4.1 Hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury

Státní fond dopravní infrastruktury sestavuje pro každý rozpočtový rok návrh rozpočtu, který následně předkládá vládě. Ta dává tento návrh rozpočtu Fondu po případných změnách, které v něm provede, ke schválení Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky současně s návrhem státního rozpočtu ČR. SFDI ve spolupráci s ministerstvem sestavuje také tzv. střednědobý výhled, který obsahuje očekávané příjmy a výdaje Fondu na jednotlivá léta. Střednědobý výhled je plánem na období 2 let bezprostředně následujících po roce, na který je předkládán rozpočet Fondu.

Po skončení rozpočtového roku sestavuje Fond návrh roční účetní závěrky a výroční zprávy o činnosti SFDI. Tyto dokumenty dále předkládá prostřednictvím ministra k projednání vládě a ke schválení Poslanecké sněmovně ČR. Není-li schválen rozpočet Fondu před prvním dnem rozpočtového roku, hospodaří SFDI podle rozpočtového provizoria. V tomto případě hospodaření Fondu vychází z objemu příjmů a výdajů schváleného pro předchozí rozpočtový rok.

Na hospodaření SFDI mělo velký vliv přistoupení České republiky do Evropské unie v roce 2004. Od tohoto momentu lze vyzorovat zvyšující se objem finančních prostředků směřujících do rozvoje dopravní infrastruktury. Je to způsobeno možností České republiky čerpat prostředky z programů EU.

Hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury v roce 2004

Schválený rozpočet SFDI na rok 2004 byl sestaven ve vyrovnané bilanci příjmů a výdajů ve výši 44 mld. Kč. Příjmová stránka rozpočtu byla tvořena daňovými příjmy ve výši 21,2 mld. Kč, dotací z Fondu národního majetku ČR ve výši 20 mld. Kč a dotací ze SR ve výši 2,8 mld. Kč. Do příjmové stránky byly dále zahrnuty i nevyčerpané finanční

prostředky, které byly konečnými příjemci dotací vráceny, připsané úroky na účtech SFDI a dodatečně vrácené finanční prostředky z minulých období.

V souladu se zákonem o Státním fondu dopravní infrastruktury se zůstatky příjmů SFDI na konci každého kalendářního roku převádějí do kalendářního roku následujícího. Z toho důvodu byl kromě rozpočtovaných příjmů SFDI zahrnut do příjmové stránky i převod nevyčerpaných finančních prostředků z roku 2003, a to ve výši 14 973 046 tis. Kč. Dále se schválený rozpočet upravoval o nevyčerpané finanční prostředky příjemců dotací ve výši 50 000 tis. Kč. Celkové příjmy SFDI (disponibilní zdroje) pro rok 2004 tj. rozpočtované příjmy a převody nevyčerpaných finančních prostředků z roku 2003 byly tak předpokládány v celkové výši 59 023 046 tis. Kč.

Tabulka 4-1 Struktura příjmů SFDI v roce 2004 (v tis. Kč)

Druh příjmu	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.2004
<i>Daňové příjmy celkem</i>	21 200 000	21 200 000	21 246 644
<i>Dotace z FNM ČR</i>	20 000 000	20 000 000	18 000 000
<i>Dotace ze státního rozpočtu</i>	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Rozpočtované příjmy celkem	44 000 000	44 000 000	42 046 644
Ostatní příjmy celkem	0	15 023 046	15 366 061
v tom:			
Vrácené finanční prostředky za rok 2003 v rámci finančního zúčtování		50 000	50 000
Ostatní nedaňové příjmy celkem			343 015
Zůstatek na účtu k 31.12.2003		14 973 046	14 973 046
PŘÍJMY (disponibilní zdroje)	44 000 000	59 023 046	57 412 705

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2004.

Z tabulky lze vyčíst, že rozpočtované příjmy nebyly naplněny. Tento fakt byl způsoben zejména tím, že do konce roku 2004 nebyla převedena na SFDI částka 2 mld. Kč z Fondu národního majetku ČR. Tyto finanční prostředky tvoří závazek FNM ČR vůči SFDI a budou převedeny SFDI nad rámec schváleného rozpočtu roku 2005. Celkové příjmy SFDI za rok 2004 bez započtení zůstatku z minulého období činí 42 439 659 tis. Kč.

Podle zákona o rozpočtovém určení daní jsou daňové příjmy tvořeny:

- převodem 20 % celostátního hrubého výnosu spotřební daně z minerálních olejů,
- převodem celostátního hrubého výnosu silniční daně,
- převodem výnosů z poplatků za použití vybraných druhů dálnic a rychlostních silnic.

Daňové příjmy SFDI na rok 2004 byly rozpočtovány ve výši 21,2 mld. Kč, což představuje 48,2 % celkových rozpočtovaných příjmů. Skutečné naplnění daňových příjmů dosáhlo

částky 21 246 644 tis. Kč, což představuje pouze mírné překročení upraveného rozpočtu. Nejvýznamnější položkou daňových příjmů jsou výnosy spotřební daně z minerálních olejů, které se v roce 2004 podílely na celkových daňových příjmech 61,4 procenty.

Dotace ze státního rozpočtu byla poskytnuta do rozpočtu SFDI v plné výši 2,8 mld. Kč. Finanční prostředky byly použity na spolufinancování fondů EU a na úvěry EIB.

Disponibilní zdroje byly v roce 2004 naplněny částkou ve výši 57 412 705 tis. Kč, tj. ve vztahu k upravenému rozpočtu příjmů méně o 1 610 341 tis. Kč. Jak už bylo uvedeno výše, hlavním důvodem nenaplnění plánovaných příjmů bylo nepřevedení dotace z FNM ČR.

Rozpočet výdajů neboli tzv. výdajový rámec na rok 2004 byl schválen ve výši 44 mld. Kč. Ve skutečnosti došlo ale k uvolnění většího objemu finančních prostředků. Konečným příjemcům dotací bylo uvolněno 51 899 832 tis. Kč a výdaje na činnost aparátu SFDI činily 167 804 tis. Kč. V součtu to tedy znamená, že celkové výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury v roce 2004 dosáhly výše 52 067 636 tis. Kč.

Kromě výše uvedených výdajů z rozpočtu SFDI byly do dopravní infrastruktury na akce financované z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury vloženy finanční prostředky i z ostatních zdrojů. Konkrétně se jedná o subjekty, které se podílejí na vybudování dopravní sítě, jako například Evropská unie nebo Evropská investiční banka. Z těchto zdrojů bylo do dopravní infrastruktury v roce 2004 investováno 9 575 827 tis. Kč.

Tabulka 4-2 Přehled spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI

	2004 – skutečnost (v tis. Kč)				
	SFDI	Fondy EU	Úvěry (EIB+ komerční)	Ostatní zdroje	CELKEM
Pozemní komunikace	35 176 958	408 046	6 493 541	507 684	42 586 229
v tom: dálnice a rych. komunikace	13 945 608	242 611	6 034 471	39 982	20 262 672
silnice I. třídy	11 920 590	71 812	392 507	195 999	12 580 908
silnice II. a III. třídy	9 310 760	93 623	66 563	271 703	9 742 649
Dráhy	16 194 228	329 339	1 421 151	301 294	18 246 012
Vnitrozemské vodní cesty	312 027	0	0	6 590	318 617
Projektové práce	39 877	0	0	9 691	49 568
Bezpečnost dopravy	76 734	0	4 280	43 302	124 316
Cyklostezky	69 660	0	0	50 909	120 569
CELKEM	51 869 484	737 385	7 918 972	919 470	61 445 311

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2004.

Z celkových výdajů do dopravní infrastruktury v hodnotě 61 445 311 tis. Kč putuje 69,3 % na pozemní komunikace. Do této směřuje nejvíce finančních prostředků u všech zdrojů určených k financování akcí z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury. Jenom na dálnice a rychlostní komunikace se v roce 2004 vynaložilo 20 262 672 tis. Kč.

Hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury v roce 2005

Rozpočet SFDI na rok 2005 byl na straně příjmů sestaven ve výši 38,6 mld. Kč a na straně výdajů ve výši 36,6 mld. Kč. Rozpočtovaný přebytek ve výši 2 mld. Kč byl určen na krytí zálohového financování především akcí hrazených z příslušných fondů Evropské unie. V průběhu roku 2005 se Státní fond dopravní infrastruktury zásadním způsobem podílel na financování projektů zařazených do programů spolufinancovaných z prostředků fondů Evropské unie. Pro předfinancování výdajů, které měly být kryty prostředky z fondů Evropské unie, bylo ve schváleném rozpočtu SFDI pro rok 2005 vyčleněno celkem 6,1 mld. Kč. Ve stejné výši byly v rozpočtu SFDI na straně příjmů bilancovány finanční prostředky, které měly být následně na tyto projekty poskytnuty z fondů Evropské unie a cestou konečného příjemce vráceny SFDI. Uvedený postup je tak rozpočtově neutrální a neznamená zvýšení deficitu veřejných rozpočtů.

Schválené rozpočtové příjmy SFDI na rok 2005 byly tvořeny daňovými příjmy ve výši 14,3 mld. Kč a dotací z Fondu národního majetku ČR ve výši 24,3 mld. Kč. Dále byla do rozpočtu příjmů SFDI převedena dotace z FNM ČR ve výši 2 mld. Kč, která nebyla k 31. 12. 2004 z FNM ČR poskytnuta a tvořila pohledávku SFDI za FNM ČR. V průběhu roku byly pak příjmy SFDI zvýšeny navýšením dotace z FNM ČR o 8,5 mld. Kč, dotací ze státního rozpočtu a vrácením finančních prostředků z finančního zúčtování za rok 2004. Celkem byly rozpočtované příjmy na rok 2005 ve výši 38 600 000 tis. Kč navýšeny na částku 50 259 346 tis. Kč.

Do příjmové stránky rozpočtu musí být zahrnut i převod nevyčerpaných finančních prostředků z roku 2004 v celkové výši 5 345 069 tis. Kč. Disponibilní zdroje SFDI pro rok 2005 tj. rozpočtované příjmy a převody nevyčerpaných finančních prostředků z roku 2004, byly tak předpokládány v celkové výši 55 604 415 tis. Kč.

Tabulka 4-3 **Struktura příjmů SFDI v roce 2005 (v tis. Kč)**

Druh příjmu	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.2005
<i>Daňové příjmy celkem</i>	14 300 000	14 300 000	15 168 877
<i>Dotace z FNM ČR</i>	24 300 000	34 800 000	34 800 000
<i>Dotace ze státního rozpočtu</i>	0	1 128 998	1 128 998
<i>Vrácení finanční prostředky za rok 2004 v rámci finančního zúčtování</i>		30 348	30 348
Rozpočtované příjmy celkem	38 600 000	50 259 346	51 128 223
Ostatní příjmy celkem	0	5 345 069	6 306 898
v tom:			
Ostatní nedaňové příjmy celkem			961 829
Zůstatek na účtu k 31.12.2003		5 345 069	5 345 069
PŘÍJMY (disponibilní zdroje)	38 600 000	55 604 415	57 435 121

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2005. Vlastní zpracování

Skutečné disponibilní zdroje Státního fondu dopravní infrastruktury dosahovaly v roce 2005 částky 57 435 121 tis. Kč, což znamená překročení upraveného rozpočtu o 1 830 706 tis. Kč. Celkové příjmy Státního fondu dopravní infrastruktury i se započítáním splátek půjčených finančních prostředků činily v roce 2005 52 352 470 tis. Kč.

Významnou roli při přípravě rozpočtu SFDI pro rok 2005 hrála skutečnost, že od 3. ledna 2005 vstoupil v účinnost zákon č. 1/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Tímto zákonem se snížily daňové příjmy SFDI z dosavadního podílu 20 % celostátního hrubého výnosu spotřební daně z minerálních olejů na podíl 9,1 %. Ve vazbě na tuto změnu přešlo od 1. ledna 2005 financování silnic II. a III. třídy do působnosti jednotlivých krajů, jako vlastníků těchto silnic. Daňové příjmy SFDI na rok 2005 byly rozpočtovány ve výši 14 300 000 tis. Kč, což představuje 37,1 % celkových rozpočtovaných příjmů. I přes snížení podílu výnosu spotřební daně z minerálních olejů je tento zdroj příjmů SFDI stále nejvýznamnějším daňovým příjmem.

Dotace z Fondu národního majetku ČR, která byla rozpočtována pro rok 2005 ve výši 24 300 000 tis. Kč byla v průběhu roku navýšena na částku 34 800 000 tis. Kč. Tyto finanční prostředky byly k 31. 12. 2005 převedeny do rozpočtu SFDI v plné výši.

Dotace ze státního rozpočtu ve výši 1 128 998 tis. Kč byla poskytnuta do rozpočtu SFDI dne 26. května 2005. Tyto finanční prostředky použil Státní fond dopravní infrastruktury k financování výstavby dálnice D8.

Výdajová stránka rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury se od roku 2005 člení do tří okruhů financování. Do prvního okruhu patří výdaje konečným příjemcům dotací, do druhého výdaje spojené s činností aparátu SFDI a poslední okruh je tvořen výdaji na předfinancování – jedná se o akce spolufinancované z fondů Evropské unie. Konečným příjemcům dotací bylo v roce 2005 uvolněno 45 095 869 tis. Kč. Na činnost aparátu SFDI bylo vynaloženo 46 446 tis. Kč a na projekty spolufinancované z fondů EU 3 384 666 tis. Kč. Celkové výdaje SFDI v roce 2005 tak dosáhly celkové výše 48 526 981 tis. Kč.

Kromě toho byly do dopravní infrastruktury na akce financované z rozpočtu SFDI vloženy finanční prostředky z ostatních zdrojů prostřednictvím subjektů, kteří se podílejí na vybudování dopravní sítě ve výši 10 106 478 tis. Kč. Z těchto ostatních zdrojů největší podíl připadá na projekty financované z finančních prostředků Evropské investiční banky a komerčních bank.

Tabulka 4-4 Přehled spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI

	2005 - skutečnost (v tis. Kč)				
	SFDI ¹⁾	Fondy EU	Úvěry (EIB + komerční)	Ostatní	CELKEM
Pozemní komunikace	28 971 610	309 683	7 211 995	906 642	37 399 930
v tom: dálnice a rych. komunikace	16 634 628	186 167	7 092 107	186 602	24 099 504
silnice I. třídy	11 072 340	30 157	30 828	198 209	11 331 534
silnice II. a III. třídy	1 264 642	93 359	89 060	521 831	1 968 892
Železniční infrastruktura	18 723 763	144 548	944 447	370 726	20 183 484
Vnitrozemské vodní cesty	302 234	0	0	10 570	312 804
Projektové práce	24 257	0	0	7 660	31 917
Bezpečnost dopravy	94 092	0	0	81 336	175 428
Cyklostezky	87 286	0	3 178	115 693	206 157
CELKEM	48 203 242	454 231	8 159 620	1 492 627	58 309 720

1) výdaje SFDI očištěny o refundované finanční prostředky z fondů EU, které byly z rozpočtu SFDI na rok 2005 předfinancovány

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2005.

Do dopravní infrastruktury bylo v roce 2005 vynaloženo 58 309 720 tis. Kč včetně spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI. Státní fond dopravní infrastruktury se na této částce podílel 82,7 procenty. Největší část peněžních prostředků putovala do pozemních komunikací, na které bylo vynaloženo 37 399 930 tis. Kč. Velký objem prostředků směřoval rovněž do železniční infrastruktury.

Hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury v roce 2006

Rozpočet SFDI na rok 2006 byl schválen ve vyrovnané bilanci příjmů a výdajů ve výši 47 504 000 tis. Kč. Do rozpočtu byly dále zapracovány finanční prostředky určené na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z fondů Evropské unie ve výši 8 166 799 tis. Kč. Celkově tak byl schválený rozpočet SFDI na rok 2006 sestaven ve vyrovnané výši 55 670 799 tis. Kč.

Příjmová stránka rozpočtu byla tvořena daňovými příjmy ve výši 16 100 000 tis. Kč, převody výnosů z privatizovaného majetku ve výši 22 200 000 tis. Kč, dotací ze SR ve výši 9 204 000 tis. Kč a splátkami předfinancování EU ve výši 8 166 799 tis. Kč. Do rozpočtu SFDI na rok 2006 byly dále k 1. 1. 2006 zahrnuty zůstatky bankovních účtů ve výši 9 170 559 tis. Kč.

Tabulka 4-5 Struktura příjmů SFDI v roce 2006 (v tis. Kč)

Druh příjmu	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.2006
<i>Daňové příjmy celkem</i>	16 100 000	16 100 000	15 708 193
<i>Převody výnosů z privatizovaného majetku</i>	22 200 000	22 426 762	22 426 762
<i>Dotace ze státního rozpočtu</i>	9 204 000	8 717 519	8 071 687
<i>Vrácení finanční prostředky za rok 2005 v rámci finančního zúčtování</i>	0	14 816	14 816
<i>Splátky předfinancování EU za rok 2005</i>	0	3 122 248	3 008 557
<i>Splátky předfinancování EU za rok 2006</i>	8 166 799	7 081 441	2 282 752
<i>Nedaňové příjmy - pronájem</i>	0	7 162	7 199
Rozpočtované příjmy celkem	55 670 799	57 469 948	51 519 966
Ostatní nedaňové příjmy	0	0	1 550 330
ÚHRN příjmů	55 670 799	57 469 948	53 070 296

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2006. Vlastní zpracování

Úhrn příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury v roce 2006 činil 53 070 296 tis. Kč. Na této částce se daňové příjmy jako celek podílely 29,6%. Velmi důležitým příjmem SFDI byly převody podílu z výnosu spotřební daně z minerálních olejů, které dosahovaly výše 6 988 582 tis. Kč.

Disponibilní zdroje SFDI v roce 2006, tj. úhrn příjmů plus zůstatek minulého období, dosáhly výše 62 240 855 tis. Kč.

Příjem v podobě převodu výnosů z privatizovaného majetku byl do schváleného rozpočtu SFDI na rok 2006 zapracován ve výši 22 200 000 tis. Kč, což představovalo podíl

46,7% na celkových příjmech bez zahrnutí předfinancování EU. Tyto výnosy byly následně v průběhu roku zvýšeny o 226 762 tis. Kč.

Dotace ze státního rozpočtu v původní výši 9 204 000 tis. Kč byla určena na financování dálnice D47. V průběhu roku byla provedena rozpočtová opatření, kterým byla tato účelová dotace snížena na konečný objem ve výši 4 571 918 tis. Kč. Vláda v roce 2006 schválila i další dotace ze SR, které byly určeny na škody po zimě, posílení rozestavěných staveb nebo na povodně. Ve skutečnosti putovaly do SFDI dotace ze SR v celkové výši 8 071 687 tis. Kč.

Významnými příjmy SFDI v roce 2006 byly rovněž splátky půjčených finančních prostředků v rámci předfinancování EU za roky 2005 a 2006. Ve skutečnosti dosáhly výše 5 291 309 tis. Kč, což představuje 10,3% všech rozpočtovaných příjmu SFDI.

Rozpočet výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2006 byl schválen ve výši 47 504 000 tis. Kč. Do výdajů byly dále zahrnuty finanční prostředky na předfinancování EU ve výši 8 166 799 tis. Kč. Celkový schválený rozpočet výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2006 tak dosáhl výše 55 670 799 tis. Kč. Skutečná výše uvolněných finančních prostředků ze SFDI v roce 2006 činila 55 850 181 tis. Kč a rozprostřela se do tří samostatných okruhů financování. První okruh, který je určen pro dotace konečným příjemcům, obdržel 49 314 133 tis. Kč. Druhý okruh financování zahrnuje činnost aparátu SFDI a v roce 2006 dostal 43 590 tis. Kč. Na třetí okruh zaměřený na předfinancování projektů z fondů EU bylo vynaloženo 6 492 458 tis. Kč.

Kromě výše uvedených výdajů SFDI byly do dopravní infrastruktury na akce financované z rozpočtu SFDI vloženy finanční prostředky z ostatních zdrojů prostřednictvím různých subjektů. Takto bylo do dopravní infrastruktury v roce 2006 investováno 13 454 512 tis. Kč. Na této sumě se podílí projekty financované z finančních prostředků Evropské investiční banky a komerčních bank částkou 6 006 338 tis. Kč, což dává podíl 44,7%.

Tabulka 4-6 Přehled spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI

	2006 - skutečnost (tis. Kč)				
	SFDI ¹⁾	Fondy EU	Úvěry (EIB+ komerční)	Ostatní zdroje	CELKEM
Pozemní komunikace	34 333 352	1 680 307	6 000 893	4 832 650	46 847 202
v tom: dálnice a rych. komunikace	14 469 537	577 837	5 623 133	3 775 248	24 445 755
silnice I. třídy	18 457 247	624 104	259 900	283 888	19 625 139
silnice II. a III. třídy	1 406 568	478 366	117 860	773 514	2 776 308
Železniční infrastruktura	18 489 783	557 929	0	175 025	19 222 737
Vnitrozemské vodní cesty	477 431	47 081	0	9 675	534 187
Projektové práce	34 865	0	0	6 920	41 785
Bezpečnost dopravy	55 952	0	3 508	33 087	92 547
Cyklostezky	107 050	0	1 937	105 500	214 487
CELKEM	53 498 433	2 285 317	6 006 338	5 162 857	66 952 945

1) výdaje SFDI očištěny o refundované finanční prostředky z fondů EU, které byly z rozpočtu SFDI na rok 2006 předfinancovány

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2006.

Z tabulky vyplývá, že včetně spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI šlo do rozvoje dopravní infrastruktury 66 952 945 tis. Kč. Z této částky 36,5 procenta připadlo na dálnice a rychlostní komunikace.

Hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury v roce 2007

Schválený rozpočet SFDI na rok 2007 byl sestaven ve vyrovnané bilanci příjmů a výdajů ve výši 59 500 000 tis. Kč. Do schváleného rozpočtu byly dále zapracovány finanční prostředky určené na tzv. předfinancování EU ve výši 12 175 000 tis. Kč. Celkově tak byl schválený rozpočet SFDI na rok 2007 sestaven ve vyrovnané výši 71 675 000 tis. Kč.

Příjmovou stránku rozpočtu v roce 2007 tvořily daňové příjmy, převody výnosů z privatizovaného majetku, dotace ze státního rozpočtu, splátky předfinancování EU a nově také výnosy z výkonového zpoplatnění. Zavedení výkonového zpoplatnění mělo za cíl regulovat dopravu na dálnicích a silnicích a maximalizovat příjmy na rozvoj dopravní infrastruktury. Podle schváleného rozpočtu na rok 2007 měly příjmy z výkonového zpoplatnění činit 2 800 000 tis. Kč. Nejvýznamnější položkou příjmové stránky rozpočtu byly převody výnosů z privatizovaného majetku, které se na příjmech schváleného rozpočtu podílely částkou 37 200 000 tis. Kč. Celkový schválený rozpočet příjmů SFDI na rok 2007 dosáhl výše 71 674 849 tis. Kč.

Tabulka 4-7 **Struktura příjmů SFDI v roce 2007 (v tis. Kč)**

Druh příjmu	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.2007
<i>Daňové příjmy celkem</i>	15 100 000	15 100 000	15 674 583
<i>Výnosy z výkonového zpoplatnění</i>	2 800 000	4 593 040	5 120 518
<i>Převody výnosů z privatizovaného majetku</i>	37 200 000	37 200 000	21 204 968
<i>Dotace ze státního rozpočtu</i>	4 400 000	13 660 000	13 644 875
<i>Vrácení finanční prostředky za rok 2006 v rámci finančního zúčtování</i>	0	21 360	21 360
<i>Splátky předfinancování EU za rok 2005/2006</i>	0	4 323 397	3 350 324
<i>Splátky předfinancování EU za rok 2007</i>	12 174 849	7 196 448	1 518 299
<i>Nedaňové příjmy - pronájem</i>	0	7 277	7 162
Rozpočtované příjmy celkem	71 674 849	82 101 522	60 542 089
Ostatní nedaňové příjmy	0	0	511 739
ÚHRN příjmů	71 674 849	82 101 522	61 053 828

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2007. Vlastní zpracování

Ve skutečnosti úhrn příjmů SFDI za rok 2007 činil 61 053 828 tis. Kč. Daňové příjmy se na celkových příjmech podílely 25,7 %. Skutečné plnění daňových příjmů k 31. 12. 2007 dosáhlo výše 15 674 583 tis. Kč, tedy 103,8 % celoročního plánu. Výnosy z výkonového zpoplatnění dosáhly výše 5 120 518 tis. Kč, což představuje plnění 182,9 % schváleného rozpočtu.

Příjmy SFDI z převodu výnosů z privatizovaného majetku byly v rozpočtu na rok 2007 uvažovány ve výši 37 200 000 tis. Kč, ale ve skutečnosti bylo na účet SFDI převedeno jen 21 204 968 tis. Kč. O zbývající částku bude navýšen rozpočet příjmů SFDI na rok 2008.

Ve schváleném rozpočtu byla zapracována dotace ze SR ve výši 4 400 000 tis. Kč. V průběhu roku byla provedena rozpočtová opatření, kterými byla tato dotace navýšena. Do konce roku 2007 bylo vyčerpáno 13 644 875 tis. Kč.

Disponibilní finanční zdroje SFDI pro rok 2007 zahrnovaly kromě rozpočtovaných příjmů i ostatní zdroje, mezi které patří zůstatky na účtech SFDI k 31. 12. 2006, nevyčerpané finanční prostředky, připsané úroky na účtech SFDI k 31. 12. 2007 a dodatečně vrácené finanční prostředky z minulých období. Celkově tak disponibilní finanční zdroje SFDI pro rok 2007 činily 67 860 946 tis. Kč.

Výdajová stránka rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2007 byla schválena ve výši 59 500 000 tis. Kč. Do výdajů byly dále zahrnuty finanční prostředky na předfinancování EU ve výši 12 174 849 tis. Kč. Celkový schválený rozpočet výdajů SFDI

na rok 2007 tak dosáhl výše 71 674 849 tis. Kč. Ve skutečnosti bylo v roce 2007 uvolněno z rozpočtu SFDI 69 898 305 tis. Kč, takže schválený rozpočet výdajů byl naplněn pouze z 97,5 procent. Drtivá většina finančních prostředků směřovala ke konečným příjemcům dotací. Konkrétně se jednalo o částku 64 528 510 tis. Kč, což je 92,3% z celkových uvolněných finančních prostředků. Na činnost aparátu SFDI bylo v roce 2007 vynaloženo 365 255 tis. Kč a na předfinancování EU 5 004 540 tis. Kč.

Na akcích v rozpočtu SFDI se podílejí i ostatní subjekty. V tomto případě dochází ke spolufinancování různých projektů v oblasti dopravní infrastruktury. Objem finančních prostředků takto vložených jinými subjekty dosáhl v roce 2007 výše 7 213 000 tis. Kč. Z této částky připadlo 47,6% na zdroje z fondů Evropské unie.

Tabulka 4-8 Přehled spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI

	2007 - skutečnost (tis. Kč)				
	SFDI ¹⁾	Fondy EU	Úvěry (EIB+ komerční)	Ostatní zdroje	CELKEM
Pozemní komunikace	43 092 328	1 256 597	2 760 963	704 836	47 814 724
v tom: dálnice a rych. komunikace	20 281 831	434 118	1 774 261	59 938	22 550 148
silnice I. třídy	22 156 654	339 423	958 000	321 905	23 775 982
silnice II. a III. třídy	653 843	483 056	28 702	322 993	1 488 594
Železniční infrastruktura	22 477 162	2 159 051	9 109	53 428	24 698 750
Vnitrozemské vodní cesty	374 029	15 943	0	438	390 410
Projektové práce	23 476	0	0	6 584	30 060
Bezpečnost dopravy	135 196	0	7 000	68 172	210 368
Cyklostezky	114 363	0	44 691	126 188	285 242
Výkonové zpoplatnění	1 791 681	0	0	0	1 791 681
CELKEM	68 008 235	3 431 591	2 821 763	959 646	75 221 235

1) výdaje SFDI očištěny o refundované finanční prostředky z fondů EU, které byly z rozpočtu SFDI na rok 2007 předfinancovány

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2007.

Do dopravní infrastruktury včetně spolufinancování z ostatních zdrojů bylo vynaloženo celkem 75 221 235 tis. Kč. Státní fond dopravní infrastruktury se na této částce podílel 90,4 procenty. Největší část finančních prostředků byla uvolněna do pozemních komunikací, a to 47 814 724 tis. Kč.

Hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury v roce 2008

Schválený rozpočet SFDI na rok 2008 byl sestaven ve vyrovnané bilanci příjmů a výdajů ve výši 45 000 000 tis. Kč. Do rozpočtu byly dále zahrnuty prostředky na předfinancování akcí spolufinancovaných z prostředků EU v rámci Operačního programu Doprava ve výši 25 698 290 tis. Kč a na předfinancování výdajů hrazených z prostředků EU mimo Operační program Doprava ve výši 6 578 875 tis. Kč. Celkově tak rozpočet SFDI na rok 2008 bilancoval na straně příjmů i výdajů 77 277 165 tis. Kč.

Operační program Doprava je zaměřený na zkvalitnění infrastruktury a vzájemné propojenosti železniční, silniční a říční dopravy v rámci tzv. transevropských dopravních sítí. Byl schválen Evropskou komisí dne 11. 12. 2007, a to na období let 2007-2013. Jedná se o finanční podporu z fondů Evropské unie pro sektor dopravy v České republice. Operační program Doprava je největší operační program v ČR a připadá na něj v období 2007-2013 5,77 mld. EUR (Fondy Evropské unie).

Rozpočet příjmů SFDI na rok 2008 byl schválen ve výši 77 277 165 tis. Kč. 33,3% příjmů tvořily dotace ze státního rozpočtu na projekty OPD. Druhou nejvýznamnější položkou příjmové stránky byly dotace ze SR na krytí deficitu a třetí převody výnosů spotřební daně z minerálních olejů.

Tabulka 4-9 Struktura příjmů SFDI v roce 2008 (v tis. Kč)

Druh příjmu	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.2008
<i>Převody výnosů silniční daně</i>	6 100 000	6 100 000	5 998 547
<i>Převody výnosů spotřební daně s minerálních olejů</i>	7 500 000	7 500 000	7 486 437
<i>Převody výnosů z časového poplatku</i>	2 300 000	2 300 000	2 763 939
<i>Převody výnosů z mýtného</i>	4 850 000	4 850 000	6 009 367
<i>Dotace ze SR na krytí deficitu</i>	20 200 000	6 400 000	6 400 000
<i>Převody výnosů z privatizovaného majetku</i>	4 050 000	33 845 032	33 845 032
<i>Dotace ze SR na projekty OPD</i>	25 698 290	21 850 179	20 275 253
<i>Návratné finanční výpomoci</i>	6 578 875	11 315 827	4 682 726
<i>Dotace z úvěru EIB</i>	0	5 280 000	5 033 909
<i>Vratky prostředků uvolněných z ex-post plateb OPD 2007</i>	0	4 518 990	4 518 894
<i>Přijaté vratky transferů minulých období</i>	0	6 347	53 816
<i>Příjmy z pronájmu</i>	0	7 332	7 469
<i>Příjmy z úroků</i>	0	0	503 045
<i>Ostatní nedaňové příjmy</i>	0	268 877	285 375
PŘÍJMY CELKEM	77 277 165	104 242 584	97 863 809

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2008. Vlastní zpracování

V průběhu roku došlo k rozpočtovým úpravám, které se nejvíce projevily u převodů výnosů z privatizovaného majetku, které oproti schválenému rozpočtu vzrostly o 29 795 032 tis. Kč. Naopak dotace ze státního rozpočtu na krytí deficitu klesly z 20 200 000 tis. Kč na 6 400 000 tis. Kč. Upravený rozpočet příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2008 dosáhl výše 104 242 584 tis. Kč.

Z uvedené tabulky vyplývá, že v roce 2008 nedošlo ke splnění celkových příjmů. Toto bylo způsobeno zejména nižšími splátkami prostředků, poskytnutých příjemcům na předfinancování výdajů hrazených z fondů EU mimo OPD, než předpokládal rozpočet. Naproti tomu velmi příznivě byly plněny výnosy z časového poplatku (dálniční známky), které byly překročeny o 463 939 tis. Kč a výnosy z mýtného, jejichž plnění bylo 123,9 %. Skutečné celkové příjmy SFDI v roce 2008 dosáhly výše 97 863 809 tis. Kč, což je největší objem finančních prostředků v historii fungování SFDI. Nutno zdůraznit, že disponibilní zdroje SFDI se nezvyšovaly o převody nevyčerpaných finančních prostředků z minulých let. Tyto přebytky příjmů byly použity na uhrazení kontokorentního úvěru čerpaného v prosinci 2007 ve výši 3 037 400 tis. Kč.

Velmi významným zdrojem příjmů SFDI v roce 2008 byly dotace ze státního rozpočtu. K 31. 12. 2008 bylo poskytnuto do rozpočtu SFDI celkem 31 709 162 tis. Kč, z čehož 20 275 253 tis. Kč tvořila dotace na projekty OPD.

Rozpočet výdajů neboli výdajový rámec SFDI na rok 2008 byl schválen ve výši 45 000 000 tis. Kč. Do schváleného rozpočtu byly dále zahrnuty výdaje na financování projektů z fondů EU v rámci OPD ve výši 25 698 290 tis. Kč a poskytnuté půjčky na předfinancování výdajů hrazených z prostředků EU mimo Operační program doprava ve výši 6 578 875 tis. Kč. Celkový schválený rozpočet výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2008 tak dosáhl výše 77 277 165 tis. Kč. V průběhu roku docházelo k různým úpravám schváleného rozpočtu. Výše rozpočtu výdajů SFDI na rok 2008 po promítnutí všech převodů, změn a úprav byla 99 118 049 tis. Kč.

Od roku 2008 je hospodaření SFDI opět rozděleno do dvou účetních okruhů tak, aby byly samostatně sledovány náklady na vlastní činnost aparátu SFDI a na činnosti spojené s uvolňováním prostředků příjemcům. Příjemcům dotací bylo v roce 2008 celkově uvolněno 87 714 343 tis. Kč a na činnost aparátu SFDI bylo vynaloženo 332 395 tis. Kč. Celkové výdaje SFDI v roce 2008 dosáhly tak výše 88 046 740 tis. Kč.

Podle zdroje financování byly zvlášť sledovány prostředky uvolněné z rozpočtu SFDI na akce hrazené z rozpočtu SFDI a prostředky uvolněné na akce spolufinancované

z prostředků EU. Z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury bylo v roce 2008 uvolněno příjemcům na úhradu výdajů celkem 57 312 440 tis. Kč.

Tabulka 4-10 Prostředky uvolněné příjemcům z rozpočtu SFDI (v tis. Kč)

Ukazatel	Rozpočet 2008 promítnutý do smluv	Uvolněno k 31.12.2008
Pozemní komunikace	38 889 863	34 660 028
v tom: dálnice	15 602 120	15 045 085
silnice	23 287 743	19 614 943
Dráhy	19 576 973	18 553 441
Vodní cesty	508 884	370 083
Příspěvky v rámci programů SFDI	589 669	487 173
v tom: projekty	37 295	34 355
bezpečnost	305 509	242 114
cyklistické stezky	246 865	210 704
Výkonové zpoplatnění	3 690 000	3 241 715
CELKEM	63 255 389	57 312 440

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2008. Vlastní zpracování

Největší objem finančních prostředků z rozpočtu SFDI v roce 2008 směřoval do pozemních komunikací. Do této oblasti bylo vynaloženo na akce hrazené z rozpočtu SFDI 34 660 028 tis. Kč, což dává podíl 60,5% na celkových výdajích.

Hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury v roce 2009

Rozpočet SFDI na rok 2009 byl sestaven a schválen ve vyrovnané bilanci příjmů a výdajů ve výši 36 650 000 tis. Kč. Do rozpočtu byly dále zahrnuty prostředky na předfinancování akcí spolufinancovaných z prostředků EU v rámci Operačního programu doprava a na Komunitární programy ve výši 26 459 203 tis. Kč, prostředky z úvěru EIB na financování národních podílů akcí spolufinancovaných z fondů EU v rámci OPD ve výši 10 032 886 tis. Kč a na předfinancování výdajů hrazených z prostředků EU mimo OPD ve výši 9 929 920 tis. Kč. Celkově tak schválený rozpočet SFDI na rok 2009 dosáhl vyrovnané výše 83 072 009 tis. Kč.

Komunitární programy jsou finančním nástrojem Evropského společenství, které jsou financovány přímo z evropského rozpočtu. Na rozdíl od operačních programů je jejich spravování a příprava zpravidla v pravomoci Evropské komise (EU – Media).

V rozpočtu příjmů SFDI v roce 2008 bylo počítáno s dotací ze státního rozpočtu na projekty OPD a KP v celkové výši 26 459 203 tis. Kč. Mezi další významné příjmy patřily dotace ze SR na krytí deficitu a dotace z úvěru EIB. Z daňových příjmů měly dominantní

postavení převody výnosů spotřební daně z minerálních olejů. Tyto příjmy byly rozpočtovány ve výši 7 900 000 tis. Kč. Celkový schválený rozpočet příjmů SFDI na rok 2009 dosáhl výše 83 072 009 tis. Kč.

Tabulka 4-11 Struktura příjmů SFDI v roce 2009 (v tis. Kč)

Druh příjmu	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.2009
<i>Převody výnosů silniční daně</i>	6 500 000	6 500 000	4 802 580
<i>Převody výnosů spotřební daně s minerálních olejů</i>	7 900 000	7 900 000	7 230 076
<i>Převody výnosů z časového poplatku</i>	2 600 000	2 600 000	2 899 742
<i>Převody výnosů z mýtného</i>	4 400 000	4 400 000	5 440 064
<i>Dotace ze SR na krytí deficitu</i>	10 850 000	6 608 340	6 608 340
<i>Převody výnosů z privatizovaného majetku</i>	4 400 000	7 500 000	7 500 000
<i>Dotace ze SR na projekty OPD a KP</i>	26 459 203	28 047 562	25 698 857
<i>Návratné finanční výpomoci</i>	9 929 920	11 926 670	4 211 756
<i>Dotace z úvěru EIB</i>	10 032 886	8 966 091	7 950 024
<i>Posílení rozpočtu SFDI</i>	0	8 350 000	8 350 000
<i>Dotace na úhradu škod způsobených povodněmi 2009</i>		1 419 074	1 373 986
<i>Vratky prostředků uvolněných z ex-post plateb OPD 2007-2008</i>	0	168 092	168 091
<i>Přijaté vratky transferů minulých období</i>	0	14 622	275 414
<i>Příjmy z pronájmu</i>	0	7 799	9 610
<i>Příjmy z úroků</i>			202 733
<i>Ostatní příjmy</i>			546
PRÍJMY CELKEM	83 072 009	94 408 250	82 721 819

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2009. Vlastní zpracování

Po úpravách a změnách v průběhu roku dosáhl upravený rozpočet příjmů SFDI na rok 2009 částky 94 408 250 tis. Kč. K největším rozpočtovým změnám došlo u dotací ze SR, kdy došlo k posílení rozpočtu o částku 8 350 000 tis. Kč. Naopak byla snížena dotace ze státního rozpočtu na krytí deficitu o 4 241 660 tis. Kč.

Z tabulky je patrné, že v roce 2009 se nepodařilo naplnit celkové příjmy. Bylo to způsobeno jednak nižšími splátkami prostředků, poskytnutých příjemcům na předfinancování výdajů hrazených z fondů EU mimo OPD, než předpokládal rozpočet a jednak neplněním daňových příjmů. Výpadek daňových příjmů je způsoben propadem ekonomiky koncem roku 2008 a v roce 2009. Největší částkou se na něm podílely příjmy ze silniční daně, jejichž propad činil v absolutní hodnotě 1 697 420 tis. Kč.

Skutečné příjmy SFDI v roce 2009 dosáhly výše 82 721 819 tis. Kč. I přes nenaplnění plánovaných příjmů SFDI dokázal profinancovat potřeby příjemců, a to zejména díky rezervě z roku 2008 ve výši 7 363 265 tis. Kč.

Státní fond dopravní infrastruktury obdržel v roce 2009 dotace ze SR v celkové výši 49 981 207 tis. Kč, které se tím pádem podílely na celkových příjmech SFDI 60,4 procenty.

Výdajová stránka rozpočtu SFDI na rok 2009 byla schválena ve výši 36 650 000. Do schváleného rozpočtu byly dále zahrnuty výdaje na financování projektů z fondů EU v rámci OPD a na Komunitární programy ve výši 26 459 203 tis. Kč, výdaje na financování národních podílů projektů OPD z úvěru od EIB ve výši 10 032 886 tis. Kč a poskytnuté půjčky na předfinancování výdajů hrazených z prostředků EU mimo OPD ve výši 9 929 920 tis. Kč. Celkový schválený rozpočet výdajů SFDI na rok 2009 tak dosáhl výše 83 072 009. V průběhu roku docházelo k různým úpravám a změnám, které se projeví v upraveném rozpočtu výdajů. Výše rozpočtu výdajů SFDI na rok 2009 po promítnutí všech změn byla 101 736 716 tis. Kč.

Skutečné výdaje z rozpočtu SFDI k 31. 12. 2009 dosáhly částky ve výši 88 330 934 tis. Kč, z toho na činnost aparátu SFDI bylo vydáno 314 368 tis. Kč.

Podle zdroje financování se zvlášť rozlišuje mezi prostředky uvolněnými z rozpočtu SFDI na akce hrazené z rozpočtu SFDI a prostředky uvolněnými na akce spolufinancované z prostředků EU. K 31. 12. 2009 bylo jenom na akce hrazené z rozpočtu SFDI uvolněno 50 390 073 tis. Kč.

Tabulka 4-12 Prostředky uvolněné příjemcům z rozpočtu SFDI (v tis. Kč)

Ukazatel	Rozpočet 2009 promítnutý do smluv	Uvolněno k 31.12.2009
Pozemní komunikace	29 786 171	28 285 552
v tom: dálnice	9 701 671	9 550 257
silnice	20 084 500	18 735 295
Dráhy	16 834 396	16 532 446
Vodní cesty	450 874	212 888
Příspěvky v rámci programů SFDI	707 757	616 189
v tom: projekty	33 341	26 776
bezpečnost	329 439	319 497
cyklistické stezky	344 977	269 916
Výkonové zpoplatnění	4 893 000	4 742 998
CELKEM	52 672 198	50 390 073

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2009. Vlastní zpracování

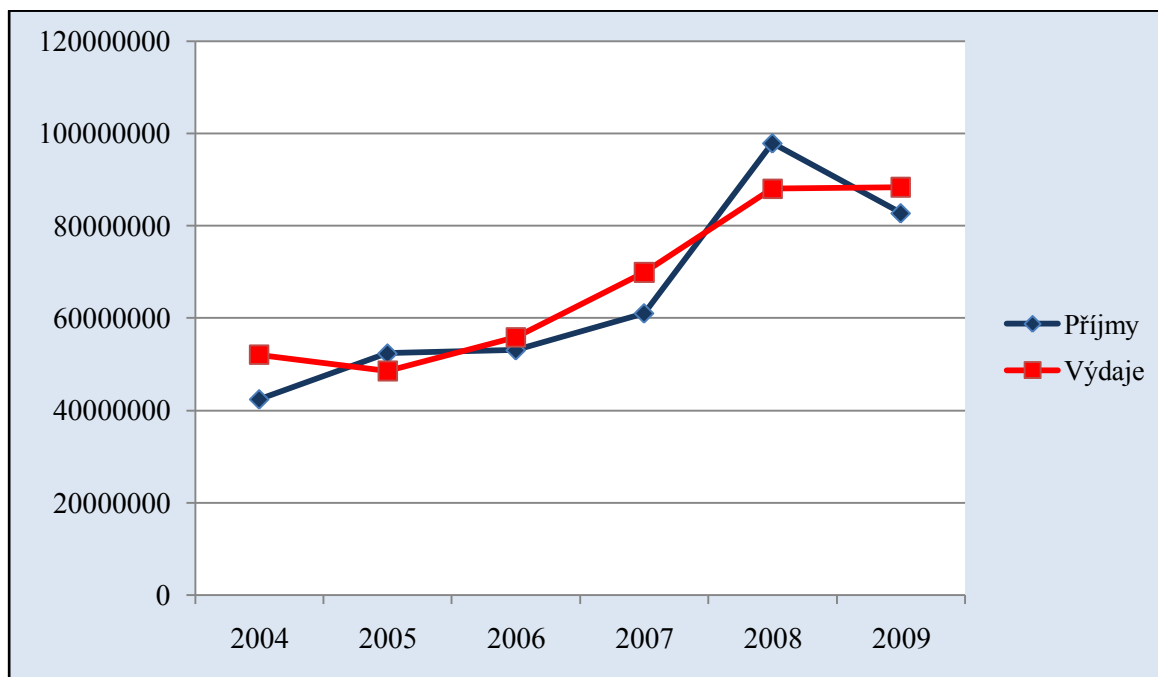
V roce 2009 dosáhla výše uvolněných prostředků ze SFDI na pozemní komunikace částky 28 285 552 tis. Kč. Na výdajích se významně podílela také železniční infrastruktura, do které bylo vynaloženo 16 532 446 tis. Kč. Výdaje spojené s výkonovým zpoplatněním se na celkových výdajích z rozpočtu SFDI podílely částkou 4 742 998 tis. Kč.

4.1.1 Srovnání příjmů a výdajů SFDI v letech 2004-2009

Vývoj příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury má stoupající tendenci. Zatímco v roce 2004 příjmy dosahovaly výše 42 439 659 tis. Kč, tak v roce 2009 už to bylo 82 721 819 tis. Kč. Z hlediska příjmů byl nejúspěšnější rok 2008, kdy SFDI disponoval s rekordní částkou 97 863 809 tis. Kč.

Výdaje SFDI podobně jako příjmy vykazují růstovou tendenci. Nejnižší objem finančních prostředků vynaložených do dopravní infrastruktury byl v roce 2004. Naopak v roce 2009 bylo vynaloženo do této oblasti nejvíce finančních prostředků ve sledovaném období, a to 88 330 934 tis. Kč.

Graf 4-1 Vývoj příjmů a výdajů SFDI v letech 2004-2009 (v tis. Kč)

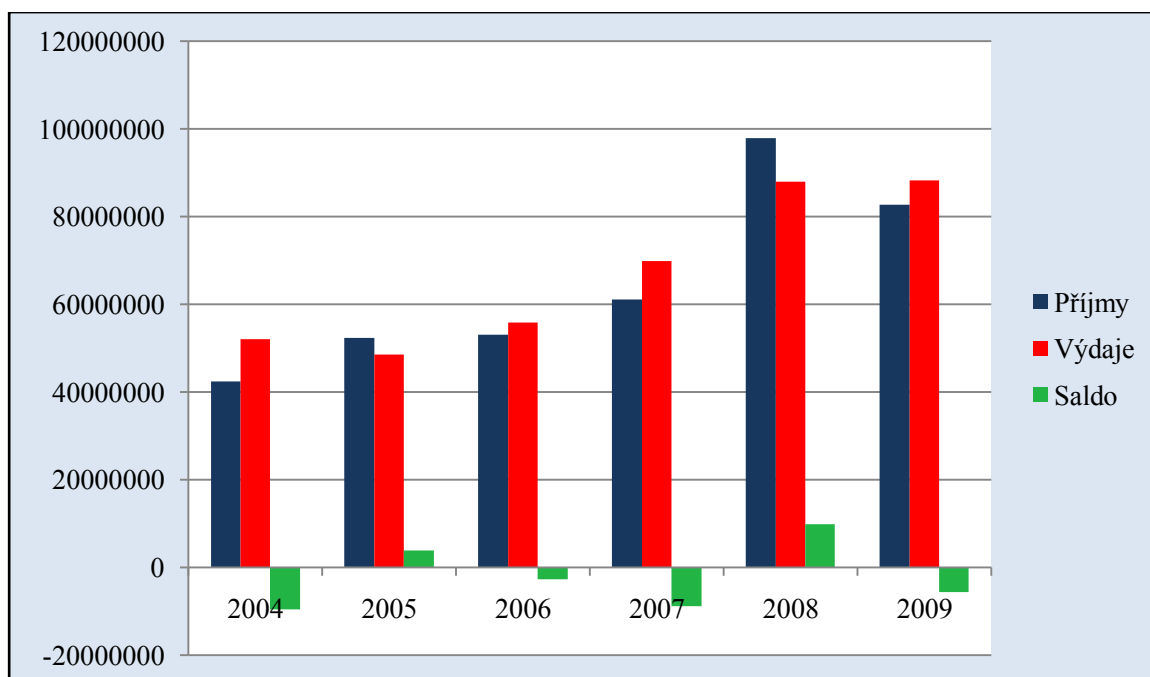

Zdroj: Výroční zprávy o činnosti a účetní závěrky Státního fondu dopravní infrastruktury v letech 2004-2009. Vlastní zpracování

Ve sledovaném období let 2004-2009 převažovaly záporné salda příjmů a výdajů SFDI. Rekordní deficit rozpočtu byl zaznamenán v roce 2004, kdy výdaje převyšovaly příjmy o 9 627 977 tis. Kč. Rovněž v roce 2007 byl vysoký schodek rozpočtu SFDI, který dosahoval

hodnoty 8 844 477 tis. Kč. Naopak v roce 2008 bylo hospodaření SFDI rekordně přebytkové a dosáhlo výše 9 817 069 tis. Kč.

Graf 4-2 Příjmy, výdaje a saldo SFDI v letech 2004-2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy o činnosti a účetní závěrky Státního fondu dopravní infrastruktury v letech 2004-2009. Vlastní zpracování

Deficity hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury byly financovány zpravidla přebytky příjmů z minulých let. Zůstatek příjmů SFDI k 31. 12. 2003 činil přes 11,5 mld. Kč, což umožnilo financovat schodky SFDI v následujících letech. Z důvodu nedostatku finančních prostředků byl nucen SFDI vzít si v prosinci roku 2007 úvěr ve výši 3 037 400 tis. Kč. Díky úspěšnému hospodaření v roce 2008 byl tento úvěr v témže roce splacen v plné výši.

4.1.2 Vliv výnosů z mýtného na hospodaření SFDI

Používání silnic a dálnic je v České republice zpoplatněno. Od roku 1995 se platí za požívání vybraných úseků pozemních komunikací časový poplatek. Tento poplatek lze uhradit na kalendářní rok, jeden měsíc nebo na deset dnů prostřednictvím zakoupení ročního, měsíčního nebo desetidenního kupónu. Od 1. 1. 2007 bylo navíc zavedeno mýtné, které se vybíralo na českých dálnicích a rychlostních komunikacích. Mýtné platily pouze nákladní vozidla s hmotností nad 12 tun. V roce 2008 byla rozšířena oblast placení mýtného i na silnice I. třídy. Poslední revize mýtného nastala v roce 2010, kdy se mýtné začalo týkat všech motorových vozidel s povolenou hmotností 3 501 kg a více. Každé vozidlo nad 3,5 t musí být

pro placení mýtného vybaveno palubní jednotkou, která není přenosná na jiné vozidlo. Tarif za každý úsek dálnice nebo silnice se odečte pod mýtnou bránou. Tarif závisí na třídě silnice, délce úseku, počtu náprav a emisní třídě vozidla. Motorová vozidla s povolenou hmotností do 3,5 t budou jezdit s časovými kupóny.

Změny v placení mýtného se projevují v příjmech, které obdrží SFDI jako převod výnosů z mýtného. V roce 2007 dostal SFDI 5,1 mld. Kč. V roce 2008 po rozšíření placení mýtného i na silnicích I. třídy činil výnos z výkonového zpoplatnění 6 mld. Kč. Na výnosech z mýtného v roce 2009 se podepsala ekonomická krize, takže celkové výnosy byly nižší než v roce předešlém. Naopak v loňském roce se na mýtném vybralo rekordních 6,6 mld. Kč. Je to způsobeno zejména změnou ve fungování mýtného, ale také ale také oživující se českou a evropskou ekonomikou spolu s rozšířením mýta o výnosné komunikace, jako je například Pražský okruh (ČTK, 2011).

V ČR se mýtné v současnosti platí na asi 1300 kilometrech dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy. Uvažuje se o možném rozšíření povinnosti platit mýtné i na vybraných silnicích druhé a třetí třídy.

Příjmy z mýtného neboli výkonového zpoplatnění jsou důležitým příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury. Představují jeden z vlastních zdrojů a podporují různorodost příjmů SFDI.

Mýtné bylo 1. 1. 2010 zavedeno rovněž na Slovensku, a to stejně jako u nás pro vozidla nad 3,5 tuny. Elektronické mýtné je vybíráno na dálnicích a rychlostních komunikacích. V roce 2010 bylo ve Slovenské republice na mýtném vybráno skoro 141,6 mil. EUR (SITA, 2011).

4.2 Vztah Státního fondu dopravní infrastruktury ke státnímu rozpočtu

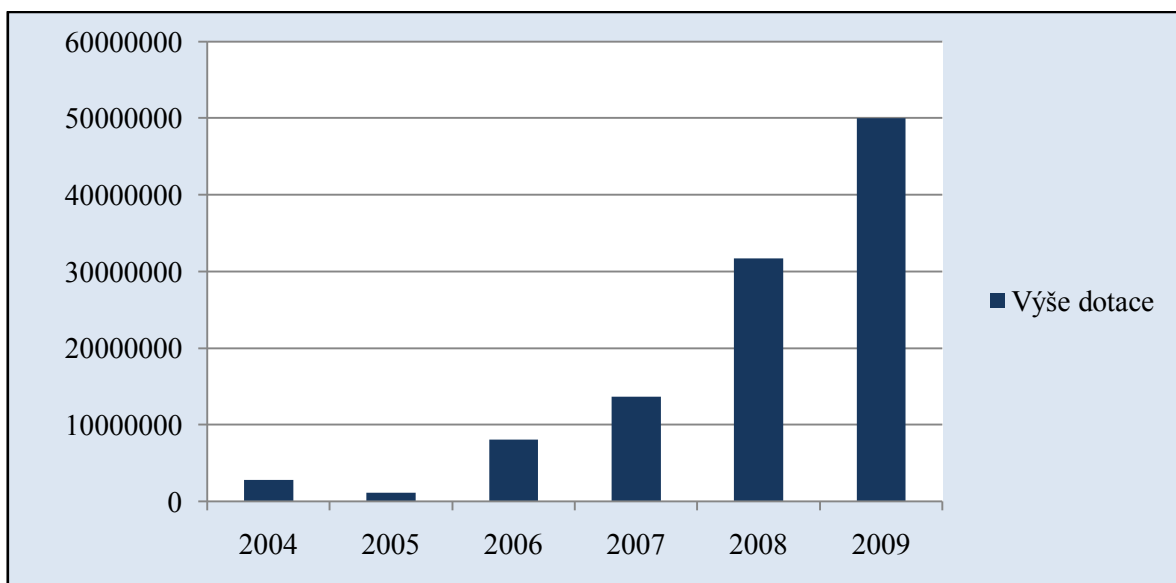
Státní fond dopravní infrastruktury funguje odděleně od státního rozpočtu ČR. Disponuje příjmy, které mu jsou svěřovány podle zákona. Mezi příjmy SFDI patří mezi jinými i dotace ze státního rozpočtu. Právě tento zdroj je nejvýraznějším pojítkem mezi Státním fondem dopravní infrastruktury a státním rozpočtem ČR.

Dotace ze SR plynoucí do SFDI mají převážně účelové určení. Na začátku sledovaného období 2004-2009 směřovaly dotace zejména na financování prioritních staveb, mezi které byly zařazovány zejména dálnice nebo na odstraňování škod po zimě. Na konci sledovaného období převažovaly dotace na krytí deficitu SFDI a dotace na projekty

Operačního programu Doprava. Dotace ze SR byly Státnímu fondu dopravní infrastruktury poskytovány z kapitoly Ministerstva dopravy na základě vydaných Rozhodnutí.

Obecně lze říci, že ve sledovaném období došlo k rapidnímu zvýšení objemu finančních prostředků směřujících ze SR do SFDI. Jestliže v roce 2005 dotace ze SR tvořily pouze 2,2 % příjmů SFDI, tak v roce 2009 už to bylo 60,4 %. V absolutním vyjádření dosáhly dotace ze SR v roce 2009 výše 49 981 207 tis. Kč.

Graf 4-3 Přehled dotací ze SR do SFDI (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy o činnosti a účetní závěrky Státního fondu dopravní infrastruktury v letech 2004-2009. Vlastní zpracování

V letech 2004-2009 obdržel SFDI ze SR dotace v celkové výši 107 335 926 tis. Kč. Na této částce se dotace na krytí deficitu SFDI podílely 20,7 procenty, což v absolutní výši znamená 22 193 212 tis. Kč.

4.3 Příjmy a výdaje ostatních státních účelových fondů

Státní zemědělský intervenční fond

V souvislosti s přistoupením České republiky do EU byla SZIF udělena akreditace jako Platební agentura pro provádění opatření Společné zemědělské politiky (SZP) financovaných z fondů EU. SZIF jako Platební agentura přispívá k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky v souladu s právem Evropských Společenství.

Na hospodaření SZIF mají největší vliv přímé platby. Základním předpokladem jejich čerpání je evidence využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů. V rámci přímých

plateb hraje nejdůležitější roli jednotná platba na plochu. Pro SZP je charakteristická společná organizace trhu (SOT). Posláním SOT je regulovat ceny jednotlivých zemědělských produktů na evropských trzích a poskytovat pomoc producentům v daném sektoru. K hlavním nástrojům regulace trhu patří intervenční nákupy, produkční kvóty, vývozní subvence a záruky. Dalším nástrojem SZP je Program rozvoje venkova, jehož cílem je zlepšování kvality života ve venkovských oblastech a podpora diverzifikace hospodářské činnosti.

V roce 2009 si celkové užití zdrojů SZIF na Společnou zemědělskou politiku vyžádalo finanční prostředky ve výši 40 408 438 tis. Kč. Z této částky bylo z rozpočtu ČR vynaloženo 15 063 769 tis. Kč a z rozpočtu EU 25 344 669 tis. Kč. Největší podíl na výdajích SZIF v roce 2009 měly výdaje na přímé platby, které dosáhly výše přesahující 25 mld. Kč. V rámci společné organizace trhu bylo vynaloženo 4 294 591 tis. Kč a na Program rozvoje venkova 7 719 595 tis. Kč. Na výdaje na marketingovou činnost, které zahrnovaly propagaci značky kvality KLASA, bylo z rozpočtu v roce 2009 uvolněno 207 657 tis. Kč.

Státní fond životního prostředí

V hospodaření SFŽP mají nejvýznamnější roli poplatky vč. pokut. Jedná se zejména o poplatky za znečištění životního prostředí. Nově od roku 2009 byl zaveden poplatek na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovlaků.

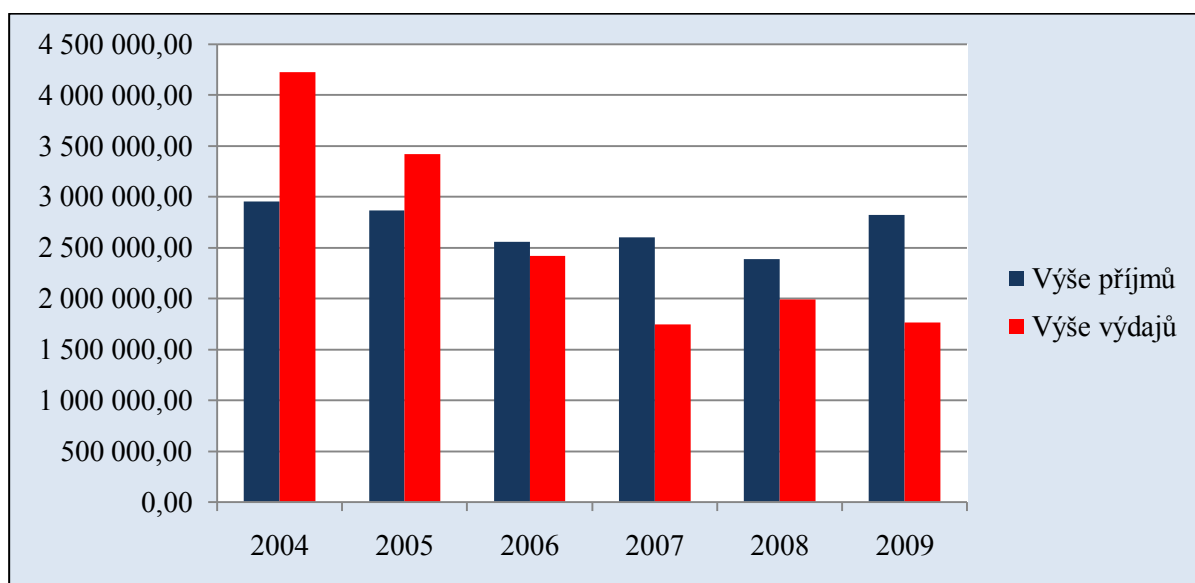
Příjmy SFŽP v roce 2009 dosáhly výše 15 869 000 tis. Kč. Do příjmů se započítával i prodej povolenek programu Zelená úsporám ve výši 13 044 800 tis. Kč. Významnou položkou příjmové stránky rozpočtu SFŽP v roce 2009 byly poplatky vč. pokut, které se na ní podílely částkou 2 103 700 tis. Kč. Státní fond životního prostředí obdržel v roce 2009 dotaci ze státního rozpočtu ve výši 147 700 tis. Kč na úhradu administrace.

Objem příjmů Státního fondu životního prostředí v letech 2004-2009 má stabilní trend a pohybuje se kolem 2,5 miliard korun. V tomto případě nejsou do příjmů zahrnuty úvěry, dotace a příjmy z programu Zelená úsporám.

Celkové výdaje SFŽP v roce 2009 dosáhly výše 1 816 mil. Kč, z toho 3,3 mil. Kč činí úhrady programu Zelená úsporám. Rozhodující podíl ve skladbě finančních výdajů mají výdaje na realizaci akcí ochrany vod, na které bylo v roce 2009 vynaloženo 540,8 mil. Kč.

Výdaje Státního fondu životního prostředí mají v posledních letech klesající tendenci. Zatímco v roce 2004 bylo uvolněno do oblasti životního prostředí 4 224 200 tis. Kč, tak v roce 2009 to už bylo jenom 1 816 000 tis. Kč.

Graf 4-4 Vývoj příjmů a výdajů SFŽP v letech 2004-2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Zpráva o hospodaření SFŽP ČR za rok 2009. Vlastní zpracování

Státní fond rozvoje bydlení

Schválený rozpočet příjmů SFRB na rok 2009 činil 1 366 000 tis. Kč. Skutečné příjmy dosáhly částky 1 480 910 tis. Kč, tj. o 8,41 % vyšší než příjmy rozpočtované. Důvodem překročení rozpočtovaných příjmů bylo předčasné splacení poskytnutých úvěrů. Nejvýznamnějším příjmem SFRB v roce 2009 byly splátky úvěrů poskytnutých fyzickým osobám, které nabyly výše 597 010 tis. Kč.

Celkové výdaje Státního fondu rozvoje bydlení byly v roce 2009 rozpočtovány ve výši 3 055 000 tis. Kč. Skutečně uvolněné finanční prostředky do oblasti bydlení dosahovaly výše 2 180 050 tis. Kč. Tato částka je ovlivněna způsobem čerpání jednotlivých podpor poskytovaných SFRB. Nejvýznamnějším výdajem Státního fondu rozvoje bydlení v roce 2009 byla úroková dotace v rámci programu PANEL/NOVÝ PANEL – opravy a modernizace bytových domů, která dosáhla výše 827 370 tis. Kč. Nízkoúročené úvěry mladým lidem na výstavbu nebo pořízení bydlení se podílely na celkových výdajích částkou 815 370 tis. Kč.

Schodek rozpočtu Státního fondu rozvoje bydlení v roce 2009 činil 699 140 tis. Kč. Z důvodu úspěšného hospodaření SFRB v minulých letech bylo možno tento deficit rozpočtu financovat přebytkem příjmů na bankovních účtech SFRB.

Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie a Státní fond kultury

Fondy patřící do působnosti Ministerstva kultury dlouhodobě hospodaří s nejnižšími objemy finančních prostředků. Skutečné příjmy SFPPRČK v roce 2009 dosáhly výše 318 072

tis. Kč. Na příjmech se výrazně podílely nedaňové příjmy, přijaté transfery od České televize z reklamy a příjmy z korunového příplatku ke vstupnému do kin. Celkové skutečné výdaje SFPPRČK v roce 2009 činily 238 442 tis. Kč. Z celkových výdajů tvoří každoročně podstatnou část výplata finančních podpor na realizaci projektů v oblasti českého kinematografického díla. V roce 2009 tyto výdaje činily skoro 200 mil. Kč. Rozpočet příjmů SFK na rok 2009 se dosáhl výše skoro 40 mil. Kč. Největší část příjmů tvořily jako obvykle příjmy z pronájmu nemovitostí. SFK spravuje Dům u Černé Matky Boží, Dům u Hybernů a Národní dům. V roce 2009 tvořil příjem z nájemného za tyto kulturní objekty právě 90 % všech příjmů SFK. Skutečné výdaje Státního fondu kultury v roce 2009 přesahovaly částku 27 mil. Kč. Objemově největší část výdajů byla vynaložena na neinvestiční a investiční činnosti spojené s údržbou, správou, provozováním, opravami, rekonstrukcemi a technickým zhodnocením všech tří nemovitostí Fondu.

4.4 Vliv SFDI na veřejný dluh

Veřejný dluh je projevem dlouhodobé fiskální nerovnováhy. Úzce souvisí s deficitem veřejných rozpočtů, kdy rozpočtový deficit je příčinou veřejného dluhu. Podle Mezinárodního měnového fondu je veřejný dluh saldo finančních aktiv a pasiv státu, a to včetně salda mimorozpočtových fondů. V České republice se do veřejného dluhu zahrnuje dluh státního rozpočtu, územních samosprávných celků, veřejného zdravotního pojištění a dluh mimorozpočtových fondů.

Státní fond dopravní infrastruktury jako jeden ze státních účelových fondů patří do soustavy veřejných rozpočtů. Tudíž i on má vliv na výši veřejného dluhu ČR. SFDI se snaží se svými prostředky nakládat hospodárně a nezvyšovat zadlužení státu. Až do roku 2007 byl schopen krýt případné deficity rozpočtů přebytkem příjmů z minulých let. V prosinci 2007 byl nucen SFDI vzít si úvěr ve výši přesahující 3 mld. Kč z důvodu chybějících finančních prostředků. V následujících letech Státní fond dopravní infrastruktury hospodařil úspěšně a k 31. 12. 2009 měl na svých účtech uloženou částku 1 754 150 tis. Kč.

Dle mého názoru problémem Státního fondu dopravní infrastruktury je nedostatečná výše vlastních zdrojů. Ve struktuře příjmové stránky rozpočtu SFDI hrají důležitou roli jednorázové příjmy. Na začátku fungování Fondu byly nejvýznamnějším příjmem dotace z Fondu národního majetku. Postupem času tuto roli přebírají dotace ze státního rozpočtu. Ty se podílely na příjmové stránce rozpočtu SFDI v roce 2009 60,4 procenty. Tato skutečnost má podle mě negativní vliv na hospodaření Fondu, který je svým způsobem závislý

na státním rozpočtu. Finanční prostředky plynoucí ze SR do SFDI chybí ve státním rozpočtu, což způsobuje jeho deficit a následně i zvyšování zadlužení státu. Tímto se Státní fond dopravní infrastruktury podílí nepřímo na růstu veřejného dluhu ČR.

Státní účelové fondy mají minimální vliv na zvyšování zadluženosti. Dlouhodobě negativně na stav veřejných financí působí zejména státní rozpočet. Podle Tabulek fiskálního vývoje v letech 2004-2009 zveřejněného Ministerstvem financí činil konsolidovaný hrubý veřejný dluh v roce 2009 1 254 mld. Kč a státní rozpočet se na něm podílel částkou 1 155,9 mld. Kč. Dluh mimorozpočtových fondů, mezi které nebyl zařazen fond veřejného zdravotního pojištění, činil v roce 2009 pouze 1,1 mld. Kč.

4.5 Dílčí shrnutí

Rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury je schvalován Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky. Po skončení rozpočtového roku má SFDI povinnost sestavit roční účetní závěrku a výroční zprávu o činnosti. Pro hospodaření SFDI mělo velký význam přistoupení ČR do Evropské unie z důvodu možnosti čerpání finančních prostředků z fondů EU. Z tohoto důvodu je v práci sledováno hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury v letech 2004-2009.

Vývoj příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury ve sledovaném období má stoupající tendenci. Nejvyššího objemu příjmů bylo dosaženo v roce 2008, kdy skutečné celkové příjmy dosáhly výše právě 98 mld. Kč. Rovněž výdaje SFDI vykazují růstovou tendenci. V posledním roce sledovaného období bylo do dopravní infrastruktury vynaloženo přes 88 miliard korun.

Ke krytí deficitů byly využívány přebytky příjmů z minulých let s výjimkou roku 2007, kdy deficit rozpočtu byl kryt i přijatým úvěrem. Naopak rok 2008 byl z pohledu hospodaření SFDI nejúspěšnější, když přebytek dosahoval výše skoro 10 mld. Kč.

Struktura příjmové stránky rozpočtu se v průběhu sledovaného období výrazně měnila. Na začátku období byly nejvýznamnějším příjmem rozpočtu převody výnosů z privatizovaného majetku. Ještě v roce 2008 dosahovaly výše přesahující 33 mld. Kč. V posledním sledovaném roce byly nejdůležitějším příjmem dotace ze státního rozpočtu, které se podílely na skutečných příjmech SFDI částkou právě 50 mld. Kč. Mezi stabilní příjmy SFDI patří daňové příjmy s rozhodujícím podílem výnosů spotřební daně z minerálních olejů.

S vysokým objemem finančních prostředků disponuje Státní zemědělský intervenční fond. Největší vliv na jeho hospodaření mají přímé platby. SZIF je zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie pro provádění opatření Společné zemědělské politiky. Rozpočet Státního fondu životního prostředí se stabilně pohybuje v řádech několika miliard korun. V roce 2009 došlo k razantnímu zvýšení příjmů z důvodu prodeje emisních povolenek z programu Zelená úsporám. Rozpočet Státního fondu rozvoje bydlení se pohybuje nad hranicí 1 mld. Kč. Další dva státní účelové fondy hospodaří s finančními prostředky v řádech milionů.

Vliv státních účelových fondů na veřejný dluh je zanedbatelný. Fondy zpravidla schvalují své rozpočty ve vyrovnané bilanci příjmů a výdajů a eventuální deficit financují z přebytků příjmů minulých let.

5 Závěr

Vznik veřejných financí úzce souvisí s tržními selháními. Právě zmírnění důsledků selhání trhu lze označit za hlavní cíl veřejných financí. Naplnění tohoto cíle se uskutečňuje pomocí státních zásahů do ekonomiky prostřednictvím veřejných příjmů a výdajů.

Veřejné finance plní svůj úkol pomocí funkce alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační funkce je zaměřena na činnosti související s produkcí, zabezpečováním a financováním veřejných statků. Z tohoto důvodu rozhoduje a skladbě a rozsahu veřejných statků. Redistribuční funkce státu souvisí s přerozdělováním příjmů mezi jednotlivými společenskými vrstvami s cílem zmírnit jejich příjmové nerovnosti. Obsahem stabilizační funkce je ovlivňování makroekonomického výkonu ekonomiky pomocí veřejných příjmů a výdajů. Koordinace výše uvedených fiskálních funkcí státu je velmi obtížná, protože tyto funkce jsou do značné míry vzájemně propojeny.

Přesná definice veřejných financí dosud ekonomy nebyla akceptována. Je to způsobeno zejména různými názory na ekonomické jevy odrážející se ve veřejných financích. V současné době se veřejné finance nejčastěji vymezují jako finanční vztahy mezi prvky ekonomického systému, ve kterých figuruje jako jeden ze subjektů stát.

Stav veřejných financí lze vyjádřit výši deficitu veřejných financí nebo výši veřejného dluhu. U těchto ukazatelů se bere v potaz hospodaření celé rozpočtové soustavy ČR, která zahrnuje veřejné rozpočty a mimorozpočtové fondy. Soustavu veřejných rozpočtů kromě státního rozpočtu tvoří dále také krajské rozpočty, místní rozpočty, rozpočty příspěvkových organizací, organizačních složek státu a dobrovolných svazků obcí. Mimorozpočtové fondy jsou zřizovány podle zákona a hospodaří s veřejnými prostředky. V České republice se k mimorozpočtovým fondům zpravidla zařazují státní účelové fondy, fondy na podporu podnikání, privatizační fondy, svěřenecké fondy a ostatní mimorozpočtové fondy.

Nejvýznamnějším rozpočtem z rozpočtové soustavy ČR je státní rozpočet. Jeho proces sestavování probíhá v souladu s rozpočtovými zásadami a zahrnuje čtyři etapy - sestavování návrhu SR, projednávání a schvalování SR, vlastní realizaci a následnou kontrolu.

Státní účelové fondy slouží k financování významných segmentů národního hospodářství. Patří do působnosti jednotlivých ministerstev, pod která spadají. Jejich rozpočty schvaluje Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR současně s návrhem státního rozpočtu. Eventuální přebytky hospodaření státních účelových fondů na konci roku se mohou převádět do roku následujícího. Mezi státní účelové fondy v České republice patří Státní fond dopravní

infrastruktury, Státní zemědělský intervenční fond, Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení, Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie a Státní fond kultury.

Státní fond dopravní infrastruktury funguje v České republice od 1. července 2000. Jako všechny státní účelové fondy je zřízen zákonem a hospodaří s majetkem státu. Účelem SFDI je rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest. Fond je právnickou osobou podřízenou Ministerstvu dopravy.

Cíl bakalářské práce, stanovený v úvodu, byl splněn. Byla provedena analýza hospodaření Státního fondu dopravní infrastruktury za období let 2004-2009. Byly představeny příjmy a výdaje SFDI, jak rovněž i ostatních státních účelových fondů. V neposlední řadě byly prezentovány dopady hospodaření státních účelových fondů na veřejné finance s bližším zaměřením na veřejný dluh.

Výše příjmů a výdajů SFDI po vstupu ČR do Evropské unie má stoupající tendenci. Zatímco v roce 2004 byl objem příjmů SFDI něco málo přes 42 mld. Kč, tak v roce 2008 dosahoval částky právě 98 mld. Kč. V oblasti výdajů je situace podobná a lze pozorovat zvyšující se objem finančních prostředků směřujících do dopravní infrastruktury.

Jedním z příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury jsou i dotace ze státního rozpočtu. Jejich podíl na příjmové stránce rozpočtu v posledních letech výrazně roste. V roce 2009 tvořily dotace ze SR 60,4 % celkových příjmů SFDI. Ve sledovaném období let 2004-2009 obdržel SFDI ze státního rozpočtu dotace v celkové výši přesahující 107 miliard korun.

Státní účelové fondy mají minimální vliv na zvyšující se zadlužení ČR. Schvalují své rozpočty zpravidla ve vyrovnané bilanci příjmů a výdajů a eventuální schodky hospodaření jsou schopny krýt přebytky příjmů minulých let. Výjimkou byl rok 2007 u SFDI, který nebyl schopen ze svých disponibilních zdrojů financovat stanovený program a musel si vzít úvěr ve výši přesahující 3 mld. Kč.

Problémem v následujících letech může být zvyšující se objem dotací ze SR plynoucí státním účelovým fondům. Myslím si, že tato skutečnost má negativní vliv na jejich hospodaření a může vést k ohrožení nezávislosti státních účelových fondů na státním rozpočtu. Dotace ze SR způsobují navyšování jeho výdajové stránky a tím přispívají k prohlubování deficitu a v dlouhém období ke zvyšování zadlužení státu. Takto státní účelové fondy mohou nepřímo přispívat ke zvyšování zadlužení ČR.

Seznam použité literatury

Monografie

ČERVENKA, M. *Soustava veřejných rozpočtů*. 1. vyd. Praha: Leges, 2009. 208 s. ISBN 978-80-87212-11-0

DVOŘÁK, B. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 343 s. ISBN 978-80-7400-075-1.

HAMERNÍKOVÁ, B. *Veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1996. 182 s. ISBN 80-7187-050-1.

HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K. *Veřejné finance-učebnice*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 402 s. ISBN 80-902752-1-4.

HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A. et al. *Veřejné finance*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

LAJTKEPOVÁ, E. *Veřejné finance*. 1. vyd. Brno: CERM, 2007. 151 s. ISBN 978-80-7204-495-5.

MUSGRAVE, R., MUSGRAVEOVÁ, P. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1994. 581 s. ISBN 80-85603-76-4.

NAHODIL, F. a kol. *Veřejné finance v české republice*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

PEKOVÁ, J. *Veřejné finance, úvod to problematiky*. 4. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2008. 580 s. ISBN 978-80-7357-358-4.

STIGLITZ, J. *Ekonomie veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. 664 s. ISBN 80-7169-454-1.

TOMÁNEK, P. *Veřejné finance A*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TUO Ostrava, Ekonomická fakulta, 2009. 251 s. ISBN 978-80-248-1971-6.

VYBÍHAL, V. *Veřejné finance*. 1. vyd. Hradec Králové: Ekonomická a informační agentura, 1995. 218 s. ISBN 80-85490-45-5.

Internetové zdroje

ČTK. *Na mytném se loni vybralo rekordních 6,6 miliardy*. [online]. [cit. 22.04.2011]. Dostupný z WWW: <<http://zpravy.e15.cz/byznys/doprava-a-logistika/na-mytnem-se-loni-vybralo-rekordnich-6-6-miliardy>>.

EU – MEDIA. *Komunitární programy*. [online]. [cit. 07.04.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.euractiv.cz/komunitarni-programy>>.

FONDY EVROPSKÉ UNIE. *Operační program Doprava*. [online]. [cit. 06.04.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Doprava>>.

MF ČR. *Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu*. [online]. [cit. 18.02.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/statni_zav_ucet_56713.html?year=PRESENT>.

MF ČR. *Tabulky fiskálního vývoje v letech 2004 až 2009*. [online]. [cit. 10.04.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/makro_pre.html?year=2010>.

MK ČR. *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*. [online]. [cit. 05.04.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/ministerstvo/vyrocni-zpravy/vyrocni-zprava-ministerstva-kultury-za-rok-2009-64071/>>.

PROCULTURE. *Státní fond kultury zrušen nebude*. [online]. [cit. 03.03.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.proculture.cz/cultureinfo/kulturni-politika-v-cr/statni-fond-kultury-zrusen-nebude-2272.html>>.

SFDI. *Výroční zprávy o činnosti a účetní závěrky Státního fondu dopravní infrastruktury za roky 2004 až 2009*. [online]. [cit. 28.03.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sfdi.cz/CZ/>>.

SFRB. *Roční účetní závěrka a výroční zpráva Státního fondu rozvoje bydlení za rok 2009*. [online]. [cit. 05.04.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sfrb.cz/file/105>>.

SFŽP. *Výroční zpráva SFŽP ČR za rok 2009*. [online]. [cit. 04.04.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sfzp.cz/ke-stazeni/152/10824/detail/vyrocni-zprava-sfzp-cr-za-rok-2009/>>.

SITA. *SkyToll vybral minulý rok na mýte takmer 141,6 mil. Eur*. [online]. [cit. 22.04.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.webnoviny.sk/ekonomika/skytoll-vybral-minuly-rok-na-myte-takm/284646-clanok.html>>.

Statut Státního fondu dopravní infrastruktury. [online]. [cit. 21.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sfdi.cz/CZ/statut-fonu.php>>.

Statut Státního fondu kultury. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/statni-fondy/statni-fond-kultury-cr/legislativni-aj--predpisy-198/>>.

Statut Státního fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/statni-fondy/statni-fond-pro-podporu-a-rozvoj-ceske-kinematografie/legislativni-aj--predpisy-243/>>.

Statut Státního fondu rozvoje bydlení. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sfrb.cz/o-sfrb/statut-fonu>>.

Statut Státního fondu životního prostředí. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<https://www.sfzp.cz/ke-stazeni/235/1894/detail/statut-sfzp-cr/>>.

Statut Státního zemědělského intervenčního fondu. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/legislativa>>.

SZIF. *Výroční zpráva o činnosti Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) za rok 2009.* [online]. [cit. 03.04.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/vyrocni-zprava>>.

Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury. [online]. [cit. 21.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sfdi.cz/CZ/zakon-o-sfdi.php>>.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. [online]. [cit. 17.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb00128>>.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. [online]. [cit. 17.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00129&cd=76&typ=r>>.

Zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sfrb.cz/o-sfrb/zakon-211-2000-sb>>.

Zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/statni-fondy/statni-fond-kultury-cr/legislativni-aj--predpisy-198/>>.

Zákon č. 241/1992 Sb., o Státním fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/statni-fondy/statni-fond-pro-podporu-a-rozvoj-ceske-kinematografie/legislativni-aj--predpisy-243/>>.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. [online]. [cit. 30.03.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00243&cd=76&typ=r>>.

Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/legislativa>>.

Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí. [online]. [cit. 22.02.2011]. Dostupný z WWW: <<https://www.sfzp.cz/ke-stazeni/235/1895/detail/zakon-o-sfzp-cr/>>.

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
EIB	Evropská investiční banka
EU	Evropská unie
FNM	Fond národního majetku
HDP	hrubý domácí produkt
MF	Ministerstvo financí
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OPD	Operační program Doprava
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFK	Státní fond kultury
SFPPRČK	Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie
SFRB	Státní fond rozvoje bydlení
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SOT	společná organizace trhu
SR	státní rozpočet
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 3-1 Příjmy a výdaje státního rozpočtu (druhové třídění) v mld. Kč	21
Tabulka 4-1 Struktura příjmů SFDI v roce 2004 (v tis. Kč)	29
Tabulka 4-2 Přehled spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI.....	30
Tabulka 4-3 Struktura příjmů SFDI v roce 2005 (v tis. Kč)	32
Tabulka 4-4 Přehled spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI.....	33
Tabulka 4-5 Struktura příjmů SFDI v roce 2006 (v tis. Kč)	34
Tabulka 4-6 Přehled spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI.....	36
Tabulka 4-7 Struktura příjmů SFDI v roce 2007 (v tis. Kč)	37
Tabulka 4-8 Přehled spolufinancování z ostatních zdrojů na akcích v rozpočtu SFDI.....	38
Tabulka 4-9 Struktura příjmů SFDI v roce 2008 (v tis. Kč)	39
Tabulka 4-10 Prostředky uvolněné příjemcům z rozpočtu SFDI (v tis. Kč)	41
Tabulka 4-11 Struktura příjmů SFDI v roce 2009 (v tis. Kč)	42
Tabulka 4-12 Prostředky uvolněné příjemcům z rozpočtu SFDI (v tis. Kč)	43

Seznam obrázků

Obrázek 3.1 Schéma rozpočtové soustavy ČR	15
---	----

Seznam grafů

Graf 4-1 Vývoj příjmů a výdajů SFDI v letech 2004-2009 (v tis. Kč)	44
Graf 4-2 Příjmy, výdaje a saldo SFDI v letech 2004-2009 (v tis. Kč)	45
Graf 4-3 Přehled dotací ze SR do SFDI (v tis. Kč)	47
Graf 4-4 Vývoj příjmů a výdajů SFŽP v letech 2004-2009 (v tis. Kč)	49

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha 1 Rozdělení mimorozpočtových fondů ČR